

~~F. VIII. 37.~~

EX BIBLIOTH.
NATIONIS HUNGAR.
VITEBERG.

NA 305.

SIGNAT. CLDCCCXIII.

nr.

CONSULTATIO

CVRTIANA,

SUPER

SUCCESSORE ALEXANDRI

MAGNI CONSTITUENDO,

SEX ORATIONIBVS EXPRESSA;

AC

PVBLICE PROPOSITA

ACCURANTE

Valentino Thilme.

REGIOMONTI.

Literis Paschalis Mensenij Anno 1648.

CITATATIO

CHRISTIANA

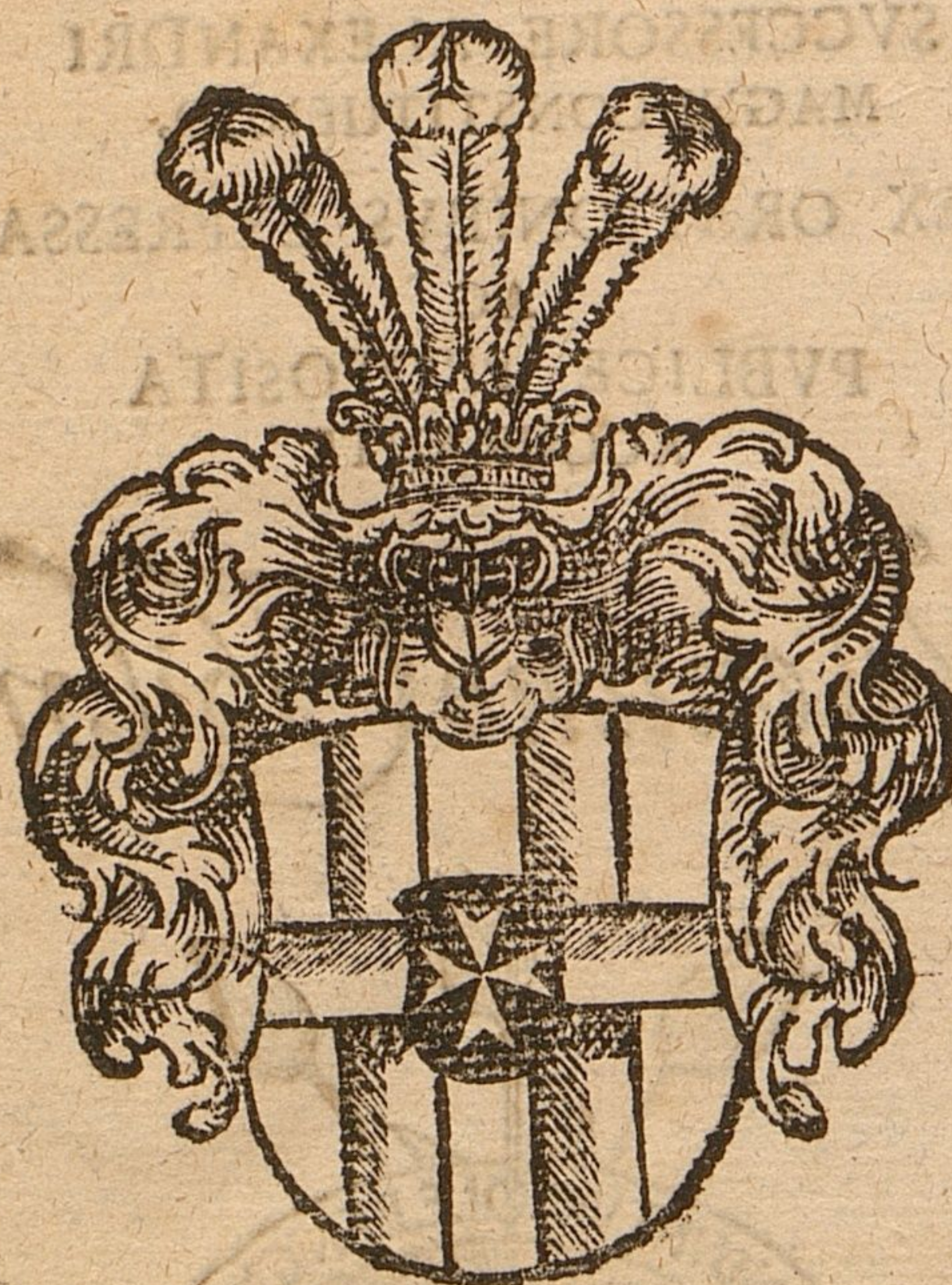
SUPER

SVETONORUM

MAGN

ASSA

PUBLICA

REGIUMONTI

Regis Electoris Mentis Anno 1643

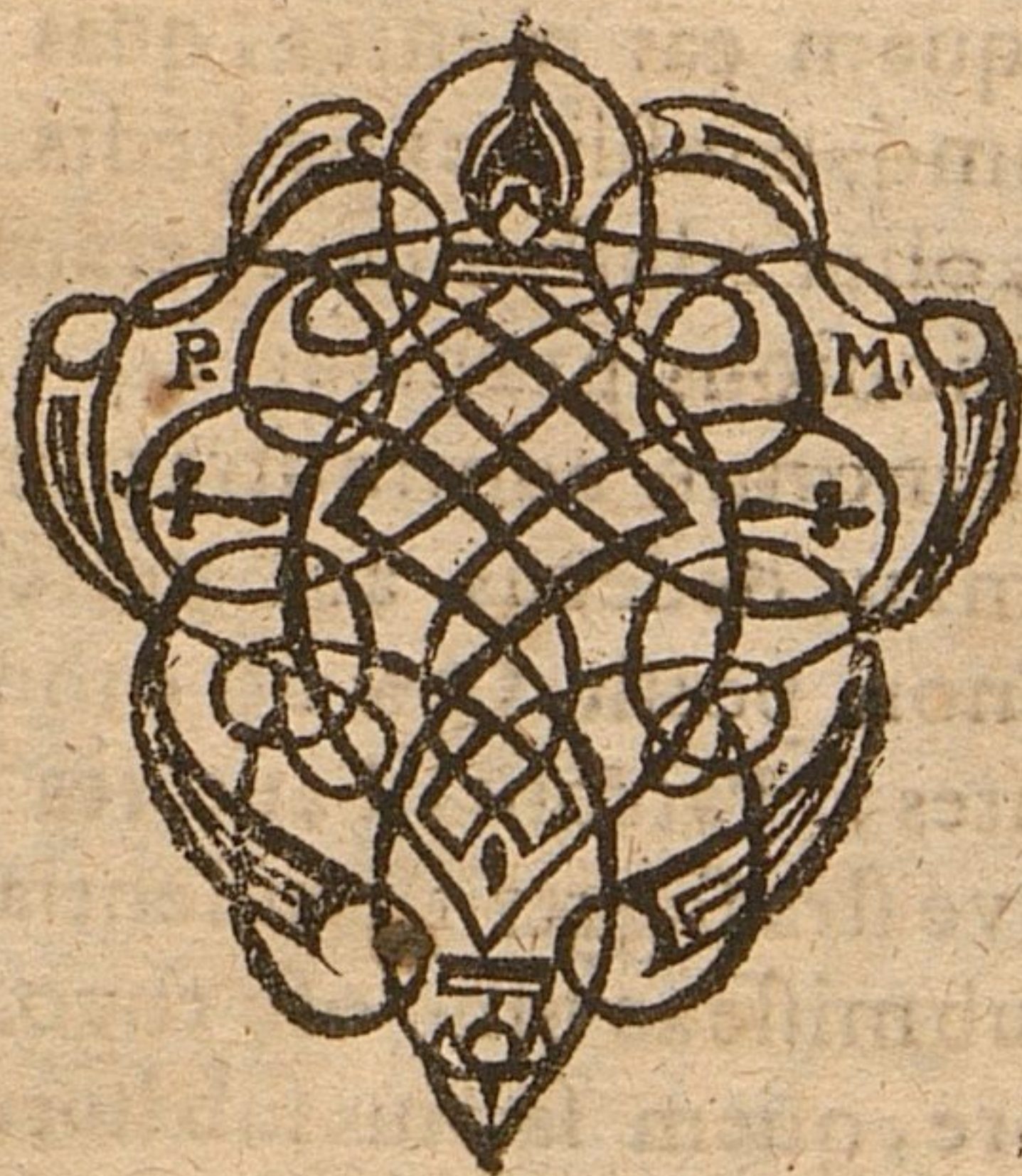
reg
 m
 he
 in
 en
 de
 m
 u
 u
 P
 v
 d
 ri
 fu
 g
 M
 e
 u
 n
 o
 r
 r
 h

regis Aridæi proponet, sicq; claudet omnem hanc deliberationem:

Cujus quidem sive dignitatem, sive utilitatem spectes, quod aptius Nobilissimis ingenijs exercitium conveniebat? Quid enim sublimius, quam de ejus successore deliberare, cujus magnitudinem adhuc mundus omnis admirans, quid secundum ut pat eadem ostendat, nescit? Quid vero utilius, quam eas mentes, quas Regum Principumq; consilij expediendis, si DEUS voluerit, olim adhibendas speramus, hisce deliberationibus præparari, quarum materia in Regnorum administratione, citra summum aut dedecus aut periculum, ignorari non possit. Quæ uti omnia vobis, Mæcenates, Patroni, Fautores & Amici solendi, vestra suggerit prudentia; ita hoc unum submisit ac officiosè rogo, ut pristino favore, quem sæpius sub horum exercitiorum institutionem, cum devinctissima gratitudine, sum expertus, hoc quoq; prosequi institutum, ac NOBILISSIMORUM JUVENVM laudatissimū conatum honoratissima vestra præsentia, XIV. Junij hora post meridiem Prima, in Auditorio Majori

fori promovere velitis. Ita, non modo quæ
& ab ipsis, & à mea tenuitate proficisci
cuncta poterunt, vestris servicijs & officijs
addicta, æternùm sentietis: sed & Musæ
ipsæ nunquam interituram vobis gratiam
præstabunt. P. P. 9 Junij 1641.

PRÆ.

C
Pa
sa
pr
tib
m
er
sim
ha
no
ca
ho
nu
top
ten
dic
ac
Ne
du
sap
&
ver
mi

PRÆLOQVIVM

COLENDI DOMINI:

Quod de communi literarum incremento
vulgo dicunt, nulla illud re alia, quam
Patronorum favore & benevolentia, tanquam
saluberrimo benefici cujusdam sideris influxu,
promoveri: illud quidem si Humanioribus Ar-
tibus, & speciatim Eloquentia propriissime o-
mniū convenire dicam, neutiquam mihi videar
errare. Cum enim reliquæ Artes plerūq; Amplis-
simo atq; uberrimo premio bene cultores, sola
hae passim abjectæ jacent atq; contemptæ, quod
non de pane, uti illi dicunt, lucrando sint, sed cir-
ca exiles versentur verborum tricæ, dumq; circa
horum putamina occupentur, ad rerum nucleū
nunquam penetrare soleant. Quod tamen quā-
topere falsum sit, hoc loco non arguo, illud sal-
tem dico, q̄antopere se ab horum contemptu vin-
dicent, si patrociniū honoratissimorum Virorū,
ac propensum benevolentia affectū experiātur.
Nequicquam enim rodi suā dignitatem putant,
dum ab horū Excellentia nutriantur. Id quidem
sapius antehac cū latissimo Academia honore,
& felici opera literaria proventu senserūt: nunc
vero, quia hodierno die iterum, Colendorum Do-
minorum meorum presentia, aequalatum sibi vi-
dent

A

dent

dent, gratulari sibi animatus mihi videntur,
& D. V. me interprete devotissimas gratias,
quantas possunt, cum servitiorum omnium ob-
latione agunt, illudq; maxime omnium curatu-
vas sese pollicentur, ne D. V. prestiti beneficij pœ-
nitere queat. Quod si tamē prestare omni ex par-
te hâc vice nequeant, multam saltem oblecta-
tionis ex ipso argumento accessuram confidunt.
De ejus enim dignitate & sublimitate cū alibi a-
ctū sit, nunc saltē, quā aptissime patria statui cō-
veniat, videamus. Grandem illam ac immanem
gladem, quā patria universa, morte incompa-
rabilis Principis & Domini, DN. GEORGII VVIL-
HELMII &c. &c. fideissimi Patris sui, afflictā
fuit, quis non lūxit: at idem luctus Macedoniae
fuit, quo magnum suum Imperatorem, inter
difficilimum Imperij statum, est profecuta. Qua
tamen si, ex Aridai novā successionē, summo
gaudio fuit perfusa; quis justius gaudium nobis
obortum non dicat, qui SERENISSIMVM &
POTENTISSIMVM PRINCIPEM AC DN. DN.
FRIDERICUM VVILHELMUM, favente eter-
ni numinis bonitate, Patrio regimini admotum
videt? O inoffensus sit ac aternus, o Deus, hic
favor, ac quacunq; huic tanta rei saluberrime
gerenda supersunt, eādē felicitate, nec mino-
ri facilitate perfice. Qua quidem prout vestrū

omnium vota esse nullus dubito; ita quoque tanta rei recensio, aliquot saltem circumstantiis immutatam, instantibus horis, patienti aure percepturos confido. Id prout submitte ero, ita promississimis servitijs demereri istud me conaturum sanctus promitto.

ORATIO I.

Sub Persona PERDICCE post deploratam Alexandri mortem, caput futura deliberationis proponentis, ac ad solertem tantæ rei considerationem proceres hortantis:

Habita à

WOLFGANGO FRIDERICO a KREYZEN
NOB: BORVS.

O Ingentem fatorum inclementiam! O diem atro notandam lapillo! O miseros nos & plus quam dici potest infelices! quibus adversa fata bona sua adeo invident, ut cum qui præclaris dotibus & divinis propè virtutibus omnes antecellebat, quasi de industria nobis eriperint, in eumque omnia tela cõjecerint, quæ maximo ornamento nobis fuisse, & majori futurum prævidebant: quasi è nostro emolumento aliquid imminutionis ipsorum potentia fuisset eventurum. Hincque in eo totis Viribus occupabantur, ut eum quam primum è medio tollerent, quem videbát exemplo su mortalibus adeo profuturum, eosque adeo elaturum

A 3

ut eos Dijs immortalibus pene pares efficere posset. Exempla obsoleta & trita in medium hic producere opus nō est, cum nullū tritius, nullum acerbius excogitari hoc, qui nos premit, casu possit. Dum enim inexorabilia fata Invictissimo & Potentissimo Imperatori vitæ fila præsciderūt, tali, inquā, Regi, cuius parē nō tantū Regna nostra nō viderant, verū etiā omnia alia regna nō videbūt: Hunc dū (inquam) terris hisce eripuerunt tantam invidiæ notā nobis testata sunt, ut majorem excogitare non potuerint. Quamvis enim ea sit communis vitæ nostræ & humanæ fragilitatis conditio, ut nihil tam certum, nihil tam constans atq; firmum sit, quod vicissitudini & interitui subjectum non sit: Videmus quippe fulgidissimum solem, Rectorem hujus mundi, qui radijs suis universū hujus mundi theatrū illustrat, intra unius momēti spatium, atra nube regi & abscondi; gradissimas arbores firmiter inhærentes suis sedibus, uno flatu evelli, opulentissimas naves uno turbine concuti; quàm proximè tamen imminet interitus ijs, quæ vel pretio carissima, vel specie splēdidissima sunt. Ita generosissimas arbores fructu & specie splendidissimas fugacissimæ ætatis esse reperimus: Sylvestribus cōtra atq; nullius fructus fat annosis existentibus. Testatur illud nimirum abunde affatimq; hic (quem non sine singultu gemibundo profero) imaturus obitus maximi nostri Imperatoris, ille enim unus fuit, in quo nos recreabamur: ille unus fuit, cuius solus aspectus omnes nostras acerbitates depellebat, qui postquam omnium animos in admirandam suam Virtutem con-

vertisset, in ipso ætatis flore immatura morte cadit.
O fallaces hominum spes! O incerta & lubrica vota!
O ancipitia vitæ humanæ curricula! Merito oculi
omnium lachrimis madent, merito omnia genitibus
planctibusq; circumsonant. Luget aula, gemit ara,
tristis est tota Macedonia, merito undiq; querelæ
& lamentationes ex audiuntur. Scilicet vos ipsi, Ge-
nerosi Proceres, quorum constantiam & animi ma-
gnitudinem tot adversæ res, & sæpius admissa fatorum
iniquitas testantur, in gravissimo hocce casu dolori
succubitis, quasq; lachrimas gravitas vestra frenare
consvenerat, eas Patriæ charitas & Munificentissimi
Imperatoris desideria eliciunt. Et sane in alijs rebus
magnanimitatis laus affectanda est, in tam gravi
vulnere autem, tam dubijs temporibus accepto,
immanis durities esset, non flere, non ingemiscere,
non commoveri. Si enim Regiæ virtutes demum
decentem suæ Majestati conciliant fulgorem, tanta
illarum in nostro Heroe occurrebat copia, ut splendore
suo perstringeret, & miraculo rei defixum sisteret spe-
ctatorem. Jam ea incredibilis vis animi ei inerat, ut
quascumq; obvias, & difficultate sua terribiles res acer-
rime ingenij acie expediret, nec deerat impar tantæ
mentis magnitudini consiliū, quo gravissima quæq;
decernebat, illaq; ad felicem exitum producebat. Li-
beralitas non illa quidem, quam ex vulgaribus largi-
tionibus meriuntur, sed majora sæpe tribuens,
quam à Dijs expetuntur, spectabatur, utpote, quæ
& integra regna nonnunquam bene meritis conce-
debat. Neq; Patriæ tantum limitibus hæc Virtus con-

tinebatur, sed & exteris, ac ijs quidem, quos multo labore devicerat, contingebat. Quippe tanta devictos prosequeretur clementia, ut multa iis, quibus bello dempserat, regna reddiderit. Nunquam enim Divinus ille Heros avaritia stimulatrice bella gererat, aut in iisdem gerendis ei litare consueverat, sed gloriæ saltem suæ, laudisq; segetem fertilissimam ac augmentum intendebat, cuius si iusto major cupiditas fuerit, ut juveni tamen & in tantis rebus admittenda erat. In ipso autem belli ardore quanta fortitudo non inter Reges modo, sed inter illos quoq; quorum sola hæc virtus fuit, excellens eminebat? quæ vel nimia propemodum laboris patientia sacræ illud pectus exercebat, dum labores etiam vulgares militis occupans ministeria subibat. Quid benevolū illum erga militem animum, & admirandam in omnibus amicos benignitatem dicam, quam omnium mentibus insculptam nulla unquam oblitterabit oblivio? Illam saltem veneror in optimo Rege pietatē, qui cum ad summa rerum fastigia elatus, cuncta sibi subdita videret, Parentibus suis subjectissima, quam multi detrectant, promptitudine subditus esse non erubuit, tantaq; observantia eos coluit, ut & matrē repudiatam, omniq; auxilio destitutam non deseruerit, & die suo defunctam immortalitati consecrare decreverit: Patrem autem acerrimè sit ultus. Ne autem silentio vitam transfiret, perpetuæ, quam quidem vix capere ætas ejus poterat, solertiæ addictus nunquam nil agere volebat, sed dum à militaribus re-

bus

bus vacaret, mox alijs intentus vel literis applicabat
animum, vel frænum iniicere tentabat, quibus inte-
gerrimus quisq; sæpe definitur, voluptatû illecebris.
Neq; enim putandum totius orbis victorem illarum
torpori succubuisse: sed probe norat prudentissima
mens, modum immodicis cupiditatibus ponere.
Veneris usum intra naturale desiderium definire, nec
ulla nisi permessa Voluptate frui. His actibus immor-
talitati consecrare constituerat nomen suum, cum
fatali necessitati corpus eripere nequiret, quâ quidē
nunquam formidabat, sed perpetuo ac generoso
contemptu mortem, cuius metus cæteros exanimat,
spernebat. Cujus inexorabilem vim, cum & sibi im-
minere jam cerneret, ne tunc quidem eam formidâs,
huic moli, quam sine capite ruituram prævidebat,
prudentissimo habito delectu, successorē præfecit,
nec prius sibi posthumos honores habendos esse, quâ
post regni felicitatem, decrevit. O venerandum caput!
Tûne hoc unum tuæ felicitati deesse putabas, ut post
obitum tuum felix relinqueres regnum? tûne eras
ingens illud prudentiæ sacrarium, quod rebus hu-
manis accomodarunt Dii, ast jam proh dolor! iterum
ad se rapiunt? Vos, mei Cives, quibus contigit tam
cœleste depositum, vos ipsos, inquam, in testimo-
nium voco, qualis Vobis Rex visus fuerit, cum sū-
ma virtute regno præesset, & vestram omnium sa-
lutem unice noctes diesq; meditaretur. Instar cœli
erat Regia mens, quod cum intra se Deorum sedē
contineret, extrinsecus lucidissimis sideribus fulge-
bat

bat, & splendore suo omnem discutiebat vitiorum
caliginem, Virtutis autem lucem radianti vigore fo-
vebat. Divinissimum ibi cernebas senaculum, in
quo augustissima virtutum concio, publico bono
consulebat. Publico namq; usui patebat divinum
pectus, tanquam profundi amoris perennis fons, unde
quod quisq; in suum lucrum trahere posset, hauriret:
Quas quidē ingentes dotes si quis æqua mente pen-
sitaverit, facile excusabit nævos illos, qui integerrimæ
menti obijciuntur. Si enim difficilimum est, æqua
mente summam fortunam sustinere, & citius quis
blandiētis fortunæ luxurie demulcetur & enervatur,
quam adversæ & injuriæ impetu posternitur: quis
mirabitur, cum & nostro Regi summa ea contigerit,
difficulter eā hūc moderari potuisse, cū multis infor-
tuniorum malis indurata pectora requirat, quæ non
ita penetrari possint voluptatum stimulis. Non mirū
si juvenilis Alexandri ætas, (quæ in se lubrica est,
& eo facilius veniam meretur, quo proclivior est,
in errorem) se diis æquarit, cœlestes honores ac-
cessiverit, & talia svadentibus oraculis crediderit.
Mutasset hæc omnia, si quam dii ulterius largiri vo-
luissent, successura ætas, quæ certissimam spem
correctioris mentis pollicebatur. Verum invidere
nostro Heroi maturiorem ætatem irati Dii, eundemq;
humanis rebus, quas vix stabiliverat, eripuerunt.
Jacet jam percussus atq; hinc indeq; prostratus flo-
rentissimus, qui olim Macedonum rei constabat, vi-
gor, & omni auxilio destitutus, sine certo regis
re-

regniq; hærede, publicas vires mox dissipandas, quæ
sub uno capite firmissimum suum capiebant robur,
deplorat. O aspera fata! Nuncné optimo Rege spo-
liamur, cum confirmanda demum erat, quæ cœpit
saltem, felicitas? Itane crudelis hostis rapiet, quæ
tantâ fortitudine peperit, magnus Heros? O duram
sortem! o iniquam fortunæ inclementiam! semper-
ne ita perget inconstantia suæ documenta edere, ac
quam ostendit, felicitatem successu destituere? Ah!
quanto melius fore videtur, magnas mentes nover-
cantem semper experiri fortunâ, nec ullam succes-
suum spê percipere, quam in medio rerum successu
concidere? Eâne mente invicte Rex, tot gentes de-
vicisti, ut in medio hostium militem & rege & auxi-
lio omni destitutum relinqueres? Eâne mente mili-
tum reditum in Patriam petentiû precibus non an-
nuisti, ut jam hostium præda & ludibrium esset? Sed
quid optimum Regem crudelitatis accuso? provehor
in ejus clementiam & mansuetudinem, quam ad stu-
porem hostes censuerunt. Ignoscite, ignoscite Re-
gii manes, intemperanti moerori, & veniam date
doloris incogitantia, qua abreptus mœstus animus
modû ponere nescit luctui, qui eo magis crescit, quo
lugubrius hostes ipsi Regiam mortem ferunt, cum
jam nec victi à Victoribus in comuni dolore discer-
ni possint. Omnes quippe lugubri veste, detonsis
capillis, non ut Victorem & hostem, sed ut gentis
suæ justissimum Regem maximo desiderio lugent.
Imperio ejus assveti nullum alium, qui ipsis imperet
dignio-

digniores reperiri posse, unamini ore magnoq; dolore ipsimet confitentur. Videor mihi videre ipsam Syfigambin, astantem video lugubri veste, jacentem intueor adhuc laceratis crinibus, & miserrimè exclamantem. Ubi, ubi jam sunt felicissimæ illæ manus fortitudinis administræ? Quis jam nostræ rei aget curam? Iterum, iterum prohi doior! me captam esse sentio! Si enim Alexandro destituta sum, omni auxilio orbata, nil aliud mihi restare video, quam ut ipsamet ultima vitæ fila mihi præscindam. Quæ quidem dum loqui ipsam audio, illam demum veram felicitatē, illud demum nomen æternitati consecrādum, illam perfectam & excellentē virtutem statuo, quæ & hostium amorem provocat. Hostis hæc vox fuit, quid nos deceat, inde videmus. Sed cohibendus effrænis dolor, & quanquam nulla clades huic, quâ affecti sumus, par ab iratis Dijs excogitari potest, non committendum, ut pertinaciori luctu gravio-rem numinis offensam, simili supplicio luendam, cōtrahamus. Nam sicuti modicæ lachrimæ pietatem profitentur, ita ultra mali magnitudinē sævientes, contumacis impatientiæ crimen habent. Ergo sub communi fatorum lege positi, agnoscite evenisse, quod aliquando necesse erat, & in commoda vestra æqua mente ferendo mitigate. Est ea natura magnorum omnium, quandoquidem cœlestis originis sunt, fastidire hæc terrena, iisq; quo maturius eripi-
or, diviniore quasi impulsa stimulo, conficere res
fa... lumq; repetere. Vos quidem diuturnum fru-
ctum

sum ex Rege, forsitan etiam perpetuum, percipere cupiebatis, ille vero non ætatis se spatio metiebatur, sed gloria, victorias nō aņos numerabat, isto omine genitum se meminerat, ut multam prius, quam longam vitam deberet optare, itaq; nil parum duxit, in quo magne laudi locus esset. Hinc magnitudinem ejus intuentibus credere licet, tantum virum accommodasse Deos humanis negotijs, ut hortum forte cōpleta, cito eum redderent suæ stirpi. Quod quia hoc tempore agere ijs placuit, unicum quod restat a nobis perficiendū, & tanti Principis, tam felicit Ducis, tā fortis Imperatoris cōpensanda jactura est, & vices illius alteri mandadæ. Alio enim Rege ac successore opo esse videtis, qui cōsternatos suorū animos erigat, metum hostibus incutiat, veteres socios retineat in fide novos alliciat. Si quos scirem vestrum esse, quos dissimilia consilia transversos agunt, dicerem eo esse perventum, ut nemini absq; summo capite certa salutis ratio constet. Nam istud cogitare debetis, militarem sine Duce turbam, corpus esse sine spiritu, & sparsis viribus, ludibrio nos fore iis, quibus universis timendi essemus. Quid? creditis tot gentes alterius imperio, ac nomini asvetas, non sacris, nō moribus, non comērcio linguæ nobiscum cohærentes, eodē prælio domitas esse, quo victæ sunt? Regis nostri armis continebantur, non suis moribus, illo sublato continuo, continuo hostes erunt. Simul ac paulatim cessaveritis, aderunt universi, & capti Imperij indignas a vobis poenas expetent, barbara immanitate.

Nil

Nil tutò in hoste despicitur! quem spreveris, valentio-
riorem negligentia facies. Præveniendos consilio
tales conatus docuit prudentissimus Rex, & horum
audaciam, qui interregno ad suam libidinem abute-
rentur, matura successoris electione firmissime pos-
se refelli monstravit. Quid dicā traditum annulum,
quo regni obsignare vires solitus erat? Quid etsi non
voce nuncupatū hæredē, tacito tamē iudicio electū,
qui curam Imperij gerat. Ita videlicet maxime ne-
cessariam de successore constituēdo curam ubiq; do-
cebat. Absit tamen invidia dicto! & liceat hæc pa-
ce vestra proferre qui frequētes monenti assedistis.
Me, Me, inquam, rerum summæ præfecit, ne man-
eam Rempubl: ac viduam sua sorte relinqueret.
Restituo jam vobis fiduciarium potestatem, & quā-
quam imperium, quod optima fide ab ipso mihi tra-
ditum est, meo jure retinere possem, non extingua-
ramen publicam suffragiorum vocem, nec supprimi
patiar communem salutē privato honore, cum eum
quæstum semper maximum duxerim, quam maxime
vestris inservire commodis. Quod itaq; bonum fe-
lix faustumq; sit, liberis suffragijs declarate, qualem
post hac Rempublicā habere velitis, pluriūm ne illā
an unius gubernari arbitrio placeati in vestra positū
est manu, dum modo memineritis, rectius vos, & ex
Patrio more facturos, si unū parere in animum indu-
catis, & id genus Imperij cuiq; charissimum esse de-
bere, sub quo genitus sit. Si Alexandro similem
queritis, nunquam invenietis; si proximum, quis
mira-

mirabitur Alexandri sanguinem ac stirpem Regiæ
majestati convenire? Sextus mensis instat, ex quo
Roxane prægnans est: optandum est, ut marem
enitatur, cujus, Dijs approbantibus, Regnum futurum.
Sed ne moram vestris votis injecisse, aut libertati
præjudicium attulisse arguar, ista omitto. Agite
igitur, optimi proceres, inite suffragia, & sine amore,
sine cupiditate, sine odio & invidia deliberate: Haud
facile animo verum providebitis, si illa officient, neque
enim quisquam omnium libidini simul atque usui pa-
ruit. Proponite vobis communem Patriam ex nutu
vestro pendentem, & quid super se decreturi sitis,
summam cum cura ac sollicitudine, expectantem: in
vestris dextris jam libertatem, opem, spem futuri te-
poris geritis, ea denique erit omnium fortuna, quam
ipsi facietis. Vos Dijs immortales, auctores hujus Im-
perij, Tuque Jupiter Ammonie, vos publica voce ob-
testor & rogo, ut eam mentem omnibus inspiretis,
ne cæco & temerario, sed certo maturoque judicio ta-
lis successor eligatur, qui lapsa erigat, infirma
corroboret, turbulenta componat,
efficiatque, ut quam gloriam Imperij
accepimus, ad seros posteros
traducamus.

Dixi

ORATIO II.

Sub Persona

P T O L O M Æ I

*Contra Roxanes & Barsines Filios pro Aristocratia dicentis, & ad Aristocrati-
am imperium inclinantis*

Habita à

CASPARO FRÖBNER NOB. BORUSSO.

ITane ergo infelicis augurij damnatos, quam omnes metu ebam, & ipse præfagiisse visus fuerat Divus Alexander, post obitum ejus discordia premit? Itane maxima res de constituendo Rege inter dissidentes procerum mentes, agitur? Eadem mihi jam videtur sors miseræ Macedonum Reipub. quæ navis inter medios fluctus constitutæ, à ventis undique conspirantibus, huc illuc agitatur, ac in vasto pelago absque rectore errantis. Patet jam naufraga Macedonum turba, affectuum auris, ac incerta pro illorum fluxu vagatur, nec ad portum appellere potest, quamdiu hinc inde abripitur, impetuosis proprii commodi procellis. Semper enim obstant sanis consilijs affectus, & suomet amore occæcatas metes in diversa trahunt. Aperire quidem se videtur stationis quædam spes, in utilissima Perdicæ adhortatione, quâ ad libertatem votorum absque affectu dicendorum deliberatores movit: Verum utinam & ipse hac integritate usus, mentem suam dextrè explicasset, suoque exemplo etiam procul abhinc relegasset affectus! Quod quia factum

nomen

non est, neq; displiciturum ipsi puto, si ea, quam
commendavit, non nisi liberrima boniq; publici stu-
diosissima, mente ei contradixero. Et quidem dum
contra hunc unum loquor, hujusq; conatus Roxanes
nascituram sobolem scepro destinates, confuto, si-
mul & Nearchum pro Barsines Filio locutum refello.
Illane autem soboles Macedonum imperabit genti,
cujus nomen quoq; in Europa dicere piget? Illisne
parebunt Generosa pectora, qui infimo loco nati,
nunquam ad imperandi artem aspirarunt? Non re-
gia stirpe creta Barsine; sed ex Satraparum sanguine
oriunda, nec unquam legitimo connubio Alexandro
juncta, regio folio repositum videat filium &, quae
pellicis loco habitata erat regij fastus cultores expe-
riatur, terrarum Dominos, Macedonum Cives. Rox-
anes nasciturus partus expectetur, & incerta spe va-
lidissimum imperium fulciatur, atq; in eam tandem
generis obscuritatem, cui ne de parentum quidem
nomine satis constat, devolvatur. Quod nec Mace-
donici Imperij tutelares Dij, nec. O. M. Jupiter per-
mittat, ut tam Nobilissimi regni fastigium, in vilissi-
ma ac abjectae sortis capita, de quorum ortu Paren-
tibusq; dubitatur, ruat. Nihil quippe tam necessariu
in asserenda Regum Majestate, quam Natalium splen-
dor, qui connatam quasi divinitus auctoritatem secu
trahit, adeo ut eadem quasi perculsi subditi, diviniu
officij sui monitorem, vereantur & paratissimum
cultum ultro ipsi deferant. Splendidus ille praese fert
majorum imagines, &, qua illi fulserint, ostentat.
Majesta-

Majestatem, proindeq; non degenerem ab hac Vir-
tute animū pollicetur. Hinc & quæ mentis illo oculo
ratione destituta sunt, brutis animalculis observari
illud; nec minori curâ regum ducumq; suorum emi-
nentiam ab iisdem intendi cernimus, indeq; nō apū
modo, sed & aliarū augustiori specie occurrunt re-
ctores. Ast quam facilime contemptum incurrunt, &
ludibrio habetur regendi hocce fulcro destituti, nec
firmissimo illo præsidio, quod nativam sui reveren-
tiam subditis commendat, armati? Quippe non serio
cultu eum prosequuntur, quem sibi similem, nec in
eminēiori conditione constitutū vident, sed famili-
ari ejus consortio, quod quidem plerumq; contem-
ptum parere solet, uti satagent. Quod cū ubiq; eve-
niat, tum maxime inter eos accidere solet, qui plebe
majores gerunt animos, & procul à se arcent profa-
num vulgus. Si Macedonum fortitudinem, præcla-
ras res gestas, & magnanimitatē pensitaveris, nō qui
plebeculæ facibus adherent, sed qui potius impe-
rent, dignos statues. Rege gubernabantur, hætenus
non nataliū tantum splendore illustris; sed & virtutū
Patriarum avitarumq; emulatore; ac perfectissimā
optimi Parentis Idæa. Quas res sub illius auspicijs
gesserint, quas immanitate barbaras, multitudine
innumerabiles, locis infinitas gētes domuerint, oce-
ano atq; extremis ignotisq; Indis terminatum im-
perium loquitur. Quoties ejus ductu illos ipsos,
& quibus jam Reges constituendi sunt, vicerint,
ipsimet devicti fatentur. Et jam illorum torpori
cedent

cedent, quod tanto labore acquisiverunt imperi-
um? qui amplissimo regebantur imperio, jam aut
obsuro loco nato; aut sordidæ turpitudini pare-
bunt? Quod nec tantis classibus instructi illi reges
Darius & Xerxes petiverunt, illuc spontaneo
motu inclinabunt? Namq̃ impetrabit hoc superba
illa ambitio à liberrimis, si quis adhuc jis libertatis
suæ superest amor, Macedonum pectoribus, & quæ
hostibus nequibat, jam Victoribus intentabit im-
potentem dominatū. Difficilimum siquidem est ju-
gum magnis mentibus, viliorum capitum imperio
premi; libertatemq̃ suam abjectissimi libidini sub-
mittere. Itane enim à Macedonum fortitudine de-
generastis, comilitones, ut muliebribus fortè & mol-
lissimis imperiis parere velitis? qui Regum capita
pressistis, nunc satraparum jugo caput estis subdi-
turi? Ideone Europam deseruistis, ut devictos, regio
ornatu splendidos, in patriam reduceretis? quos tri-
umphatores excipere ovans gestiebat Macedonia,
hosne alienæ potētiae mancipia spectabit? quæ opta-
tissimo consortio hucusq̃ defraudatæ fuere. ut sal-
tem multâ laude ac gloria celebres viderent mari-
tos, conjuges vestræ, num fastidiosæ superbiæ
cultoribus in occursum agentur? Meliorem mihi
polliceor mentem de vestra virtute, comilitones,
nec tantâ gloriosissimi Macedonū nominis infamiâ,
ingenua & libertati nata pectora promittūt; quin po-
tius eo æquius acceptum iri à vobis, meum cōsiliū
certò confido, Hæc autem mea est sententiā, ut se-

B

de

de Alexandri Regia in medio posita, qui consiliis e-
iusdem adhibebantur, coeant, quoties in comune co-
sulto opus fuerit, eiq; quod major pars decreverit,
statuto, duces praefectiq; copiarum pareant. Tunc
etenim conspirans virtutis harmonia, & prudentissi-
ma ex illa profecta consilia bono publico consulent.
Conservabitur ceu validissimo vinculo patria liber-
tas, & ab omni tyrannidis periculo immunis erit. Neq;
enim certi sumus, si unius arbitrato tam amplissimi
Imperij culmen concederemus, vestigia cum Divi
Alexandri pressurū. Facile exorbitabit, & domina-
di illecebris allectus, pro lubitu suo nostrae illudere
tentabit libertati. Nunquam namq; tantam impe-
rij magnitudinem unius industria feret, nec pares e-
runt tantae moli sustinendae unius hominis humeri.
Experiedo certe didicimus, in partem curarū vocati
quam arduum & fortunae subjectum sit cunctum re-
gendi onus, proindeq; cum Alexandro similem pru-
dentiam, solam tantae molis capacem, imperandi ar-
te, & infinitas quibus amplificantur conservanturq;
Imperia, virtutes, non in quocunq; Tibi promittere
possis, communi opera sublevanda est moles, quae u-
nius auxilio niti nequit. Rara namq; Deorum clemē-
tia, accommodatū saltem erat orbi, tam fulgidissimū
sidus, quod jam suā forte completū, repetierunt suae
stirpi. Ideoq; non speranda nobis, seraeq; posteritati
tantā felicitas, quae caelesti hocce deposito nos sit
beatura, & in vasto hocce imperio tot illustribus vi-
ris subnixā, nō omnia ad unum sunt deferenda, nec
unius requirenda ingenij acies, quae idonea illi suppe-

ditet consilia: sed plurimorum accersendus labor,
qui tam longè disfitas provincias, intra officij limites
contineat, & cōjunctâ operâ procuranda est publica
salus. Facilimè enim etiam gravissimæ quæquæ res,
plurimorū accedere cōsortio sustinētur, dū pari gra-
vitate omnes premunt, & multorum simul cervici-
bus incumbunt. Sic & in rebus corporū robore per-
agendis, utilissimū esse aliorum auxilium videmus.
Sic & providi humanarum rerum conservatores Dij
oeconomicae rei administrationem, ne difficilis ni-
mium existeret homini, conjugum mutuis institutis
confortijs, sublevarunt. Quod si tam paucorum
capitum moderamini, conjunctum auxilium præfecit
pia Deorum cura, quanto magis sublevamine
hocce opus habebit, & plurimorum industriâ admi-
nistrandum erit nostrum imperium, quod non uni-
us domus, nec unius regni, sed tot ac tantarum,
tamq̃ longè distitarum provinciarum innu-
mera capita sub suo regimine continet? Et quanquā
ex dissensu diversorum ingeniorum discordia metuū
possit, facile ramen hæc tolletur, religiosâ Alexandri
memoriâ, quæ ut indies renovetur, in medio, ut jam
dixi, ponenda erit Regia ejus sedes, cujus autori-
tate facile in ordinem cogi poterunt exorbitantes.
Eâdem quippe adhuc, venerandum istud divini cor-
poris receptaculum, refulget majestate, quam olim
præ se ferebat, cum eam revereretur totius terrarū
orbis: patet adhuc omnium opi prudentissimū istud
omnis auxiliij sacrarium: perpetuum illud erit me-

numentum severitatis illius, quã in ipso illo tribu-
nali effusam seditiosorum militum licentiam co-
ercebat, & singulos ferocissimè oblocutos severè
notabat; nec subtracta erit una cum corpore Justi-
tia, quam ex divinisimo isto senaculo, omnibus
implorantibus administrabat. Propterea enim pu-
rissimo argenti splendore ornatam videmus regiam
sellam, ut & purissimam eam virtutum, quibus
Divinus Heros fulgebat, sedem, quæ nullã unquã
imbueretur impuritate nilq; vitiosi traheret, in-
tueremur. Ideo auri fulgor intuentium oculos per-
stringit, ut eam, tanquam constantissimum Regiæ
Majestatis habitaculum, observaremus. Nec nisi
Regiam Clementiam denotat, lucidissimus, quibus
picta est, gemmarum splendor. Vivit namq; adhuc,
nec omnino morte extinctus est, Magnus Alexander,
Jovis Filius, sed, corpore saltem oculis hominum
subtracto, spiritu suis præest, omnia procerum
consilia, ejusdem vigore animaturus. Vos saltem,
commilitones, ne injurijs sitis in religiosam divini He-
rois memoriam, cavete, ac divini corporis sellam
eodem omine, quo olim Trojana Civitas, à sua Dea
missum Palladium, devotissimo cultu observate.
Non dubium est, quin, fidelissimus suæ Majestatis
assessor futurus sit, Deorum jam consortio aggre-
gatus Maximus Imperator. Hæc itaq; mea mens est,
Cives, quam si sequi velitis, felicissimus mihi videbi-
tur Reipubl. status. Vestro enim concreditum est arbi-
trio, aut stabilire libertatem vestram hodierno die,
&

& , quod nostræ debetur virtuti, regnum capefferes
aut alienæ potentiæ illud mancipare: sin aliter,
quam mihi, de publicâ salute vobis visum fuerit,
saltem, quæ aliâs saluberrima sunt, cogitate, ac o-
ptatissimo eventu deliberationis hanc solen-
nitatem finite.

DIXI

O R A T I O III.

Sub Persona
ARISTONI,

*Contra Aristocratiam dicentis, & Perdicca
administrationem Regni concedendam, per-
suadere conantis,*

Habita à

IOHANNES CASPARO A KALCKSTEIN N: B:

Quid hoc tandem rei, Macedones, tam subito,
maximi quondâ, potentissimiq; Regis, omnē
memoriam excidisse? Tantane torpedo animos
vestros invasit, ut & vivi virtutem jam nesciatis, &
mortui spernatis consilium? Hoccine ipsi, sumorum
inter vos laborum, constitutum præmium est, ut non
modo immortalitatis fide eum, quam operum ma-
gnitudine probarat, defraudare; sed & præclarissime
gestarum rerum oblivionem, contrariâ regni consti-
tutione, inducere annitami? Heu caduca nimium
hec atq; fragilia, puerilibusq; consentanea crepun-

B 3

dijs

dijs, quæ vires atq; opes humanæ vocantur? Affluunt subitò, repentè dilabuntur, nullo in loco, nullâ in personâ, stabilibus nixa radicibus consistunt. Itaq; blandiantur externæ speciei lenocinia spectantium oculis, & plus pollicentia in fronte, quam in recessu habent, grande sui pretium mentiuntur: at si penitus introspicias, quid nisi dant fumum ex fulgore? Nempe inanes susurros ventorum superant vanitate, maligni maris fallacem malaciam levitate, siculas gerras vilitate. Dij prohibeant, Macedones, vester Alexander multoties spectatam constantiam nequicquam in suis desideret, vobisq; novarum rerum cupido, ac non paucis male tentata mutatio, antiquiora habeantur amore patriæ ac in Regem pietate: quin vos in id incumbitis, ut amplissimum Imperium, quod felicibus Regis auspicijs & impigro ductu conditum, vestra virtus auxit, consiliorum sanctitate firmû ac inmobile posteris tradis. Certe tradetis, si saluberrima monenti Aristono obsecundare æquis animis dignati fueritis. Equidem vellem, commilitones, sic fata tulissent, ut nobis potius iussa capeffendi officium maneret, quam dira foret deliberandi necessitas, ac res nostræ quo auctore ire feliciter cœperunt, hoc porro consultore regerentur: nunc tantum abest, ut me importuna honorum sitis, vel alios obtreffandi amor ad dicendum impulerit, ut communi stimulatus salute processerim, cujus & apud me plurimum valet auctoritas, & apud vos omnes peræque valere debet. Utiq; obtine-

obtinētis antiquum, & quo animo fuistis in Patriam
rebus secundis, servatis eundem adversis. Nota ipsi
est, Macedones, vestra integritas, noti mores,
nota constantia. Cui porro, qui modò Alexandrini
exercitus nomen audivit, vester candor, prudentia,
virtus non sit audita? Quò magis etiam excusandi
estis, si vos exactissime aliàs negotia perponderātes,
aut nunc nimiam præpeditos ægritudine, fugerit.
Quæso, ignoscite libertati, dicam confidentius,
quoniam audeo quædam, vestra fretus dignitate,
aperte confiteri. Nimum aberrare mihi modò vi-
demini, quam vel vestra sapientia ferat, vel conce-
pta de vobis hominum existimatio. Quanquam eo-
acumine ingenij estis, ut quævis ardua cogitando
assequi, ijs viribus, ut bene meditata facilè exequi
possitis, tamen ingens hic mœror, morte Regis
perceptus, ceu caligine offusa, omnem vobis salu-
taris consilij adimit prospectum. Quippe conturba-
tus dolore animus, dum sibi non constat, aut reme-
dia refugit, amissa requirit, præsentibus indigna-
tur, ingruentium malorum cumulum declinare non
usque quæq; sustinet. Quid ergo? Solus ego in
publico hoc confesso luctus securus, ac defæcata
morte ago? an, cum id vel cogitatu nefarium ac
abominandum, unus omnium tamen, ruinam minā-
tes res firmandi, veram viam insisto? Non ita istius
laudis sum cupidus, ut alijs eam præreptam velim;
Et vos, o miserande è nostro Rege reliquiæ! nimis
altum vulnus estis huic pectori, quam ut cuiquam de
sensu

sensu doloris cedat, majoris cladis æterna monu-
menta, quam quæ longus temporum tractus delere
valeat. Quanta libet, illius devincta beneficijs, uni-
versa gens dedicet delubra, consecret aras, erigat
statuas, celebret ludos, certet omni pietatis officio
testari defuncti desiderium, victum tamẽ suum studium
fateatur, necesse est, nullo non genere ipsius meri-
torum. Sed avertite à conspectu tantorum malo-
rum mentes, ac paululum commodate pacatos ani-
mos, ut mecum redeatis in memoriam novissimo-
rum, instar oraculi, moribundi Alexandri verborum;
tanto citius secuturi consilium, quanto rem planio-
rem sum propositurus. Erat quarta dies, exinde ac
decumbentẽ vis morbi lecto continebat. Exercitus,
sive quod insidijs Regem perisse suspicaretur, idq̃
celari crederet; sive desiderium ejus ferre non posset,
ultimam videndi copiam efflagitavit, itaq̃ ex Regis
mandato intromissus est. Cum omnes lachrimarent,
ipse non modo sine lachrimis, verum etiam, sine ullo
tristioris mentis argumento, quosdam impatientius
dolentes consolatus est, adeo, sicuti in hostem, ita
& mortem invictus animus fuit. Ad ultimum à mi-
litibus persalutatus, dimisso vulgò, fatigata mem-
bra, velut omni vitæ debito liberatus, rejecit, ac
propius adire jussis amicis, illisq̃ quærentibus,
quod vocem deficientem viderent, quem regni hæ-
redem faceret, eum respondit, qui esset optimus.
Cæterum prævidere se, dicens, ob id certamen,
magnos funebres ludos parari sibi, atq̃ ideo præ-
cisu

cifurus sinistrae turbidorum interpretationi, omnem
ansam calumniandi, mentem suam explicuit, non
verbo; sed facto. Perdiccam, tradito annulo, desi-
gnat successorem, cujus electionem, quasi unice ex-
pectatam, confestim insecuta mors, suo calculo
approbavit. Quis est usquam, Macedones, qui no-
dū in scirpo quærat, & in tam clara re, anxiam delibe-
ratione utatur? Debetur hæc veneratio morienti-
bus, ut illorum edicta, ceu oracula, quam sanctissi-
mè observentur, quod emigraturæ hinc animæ,
pleniores quasi suo genio, certius præfagire soleant.
Quid mihi de vobis in mentem veniat opinari? Num
ingratos vos judicè, quod optimè commodis vestris
prospicientis, monitum in dubium vocantes,
hac contumelia afficitis? An temerarios, quod desul-
toria levitate, modo hujus, modo illius estis senten-
tiæ, aliud stantes sentitis, aliud sedentes? Quo no-
mine veniatis, incertus sum. Impios dicam, polluti-
tis ceremonijs; ac injurios in eum, cujus sapientiam
postquam ubiq; salutarem merito venerari estis, post
mortem suggillare non veremini. Alexander sanè,
cum de successore rogatus esset, privatas utilitates
publicis condonavit, ac prorsus, quasi nefas esset
viro forti alium, quam virum fortem succede-
re, aut tanti regni opes alijs, quàm probatis, relinqui,
oblitus necessitudinum, neglecto Filio Hercule,
neglecto Aridæo Fratre, Roxanes Uxoribus partu post-
habito, dignissimum Hæredem nuncupavit, quem
ne casu fortituito magis, quam judicio, elegisse ar-
gueretur

gueretur hunc ex omni amicorum cohorte, Perdicci designavit, inter assidentium procerum, morienti presentium, accuratissimo habito delectu. Iuberem macte animi Perdiccam esse, hoc fructu virtutis, quem summum à Rege tulit, etiamsi nullis præterea factis se commendasset, quorum tamen si præconem agam, præsertim apud gnaros, & plerosq; vestrum spectatores, obrutus laudum cumulo, desperato exitu, stupebo. Nam primum, quanti animi est, eum, paternis opibus contento, liceret, per otium corporis, expectare obscuram, & ignobilem senectutem, virtutis amore extra patriam trahi? Itaq; cum plurimum acceptum fortunæ ferat, plus suæ naturæ bonitati debet. Pacis ille artibus, an militiæ, major sit & clarior, jure quis ambigat: Plurimum audaciæ ad pericula capeßenda, plurimum consilij inter ipsa pericula ei est; nullo labore aut corpus fatigatur, aut vincitur animus, caloris ac frigoris patientia par. Cibi portionisq; desiderio naturali, non voluptate, modus finitus; fatigato humus cubile: vestitus nihil inter æquales excellens: liberalis in primis, adituq; facilis: cum fide, quæ illi in Regem præcipua fuit, summum amicitiae gradum meruit, nihil ex fastu Regio assumpsit: felicitatem, satis superq; tot, de triumphatis Indis, erecta tropæa loquuntur, qui, dum rigida cervice servitutis jugum subeunt, subinde victorem laceßunt, proprijs claudibus alienam gloriam in majus extulerunt. Jam, quod primo loco dicendum erat, illius periculosis-

simi

simi ad ARBELA prælij, profligata vls, maximam
partem, secundum Alexandrum, ipsius opus est,
fecitq; suum beneficium, raptum isto certamine,
Asiæ regnum, cui nunc Regis fato admovetur. Is
mihi assideat Reipublicæ gubernaculo, ac doctâ
manu moderetur rerum habenas, cujus imperium
mediocris potestas laudatissimè exercita, commen-
det; non indignum hunc credam altiori fastigio,
qui parendi juxta, jubendiq; gnarus, & populo jucun-
dus, nec suspectus imperantibus, utrinq; amorem
prudenti temperamento provocavit. Nam, qui cœco
fortunæ imperu, ex sordium suarum latebris, subi-
tò evehuntur, tribus Anticyris insanabiles, libidi-
nem suam legem habent, ambitione Rempubl. per-
vertunt, ferroq; conantur stabilire potentiam, quam
favore civium melius retinissent. Sic assvetum cali-
gine oculum, repentinus offendit Solis splendor, &
ipsa lux pro tenebris est: contra solidissimè in sum-
mis consistit, liber omni præcipitio, quisquis gra-
dum successione, non temerario saltu, illuc evase-
rit. Facile intelligitis, grandibus Perdiccæ meritis,
non restare condignius præmium, quam imperium,
& res vestras, nisi ab hoc, à nullo alio melius felici-
usq; administrari posse. Venio nunc ad Ptolomæi
sententiam, quâ pugnat pro optimatibus, & horum
imperio prospera quæq; ominatur: Quæ quam non
officiat solum, sed & indecora sit, quam minime
ferenda à vobis, vos, quorû hæc providere interest
facio iudices. Næ illi falsi sunt, qui majoris liber-
ta

tatis spem sub proceribus faciunt, quæ nulla major est, quam sub Rege. Nam & Reipubl. sunt suæ leges, quibus obtemperes; & dominorum multiplicatus numerus, auget seruiendi vilitatem. Insuper Regem, ejusq; vitia, mors saltem de medio tollet, poteruntq; à successoris indole sperari mitiora; corrupti senato labem non eluit unius cujusq; mors, sed afflicti semel mores, in deteriora semper labuntur, donec publicam salutem suo casu obruerint. At maturius publica negotia, inter multos, quam ab uno expediuntur. Quasi prudentum sententijs Reges uti non soleant, & iste procerum cœtus, sæpe transversus non agatur, dum quisq; proprii commodi studio laborat, aut amore in suos, aut in pares invidia. Quis namq; spondeat unanimum tot capitum sensum? Ut inter plures conveniat, erunt, qui se aliorum suffragio superatos indignabuntur, ac impatientiã rejecti consilij, alent tacitas inimicitias, quas cum Reipubl. dispendio exerceant. Atheniensi populo, discordiam ducum, maximæ stragis, extitisse causam ferunt. Quippe dissensione imperatorum factum est, ut exercitu, quem specie auxilij, ad occupandam Siciliam, miserat, occiso, ipse, ex amplissima spe imperij, conjiceretur in extremum discrimen libertatis. Aspiciate, ægre se colligentem ab simili clade, Græciam. Novissimè, qui in ea imperarunt, Thebani fuerunt. Ji secundam fortunam, imbecillo animo, ferentes, superbe accusatis, ad commune conciliũ, Phocensibus, crimini maxime

me dederunt depopulatam Bœotiam, cumq̄ iudicium exerceretur arbitrio eorum, qui omnia tum poterant, multam indicunt tantæ pecuniæ, quanta exsolvi non posset. Hi necessitate, simul indignitate rei, accensî, bellum parant, quæsitisq̄, odio Thebanorum, viribus præter spem resistunt. Abit in factiones divisa Græcia evastantur diutinâ pace felices terræ, subvertuntur urbes, neq̄ præstat suos Delphos tutos à prædâ Apollo, id deniq̄ patiuntur à Græcis Græci, quicquid nec Xerxes videretur optasse, nec ante ærumnarû finis, quam Philippus Rex omnia, nomine Principis, sub imperium accepit. Tanta incommoda affert militaris dissensio procerum, multò arcenda diligentius a summa Reipubl., quod hæc, vel infesta, periculosior est, vel magis adversa medentum solertiæ! Etiamne ultra molestus pergis Ptolomæe? Etiamne, privatarum rerum mentione leges ferre publicis regnis præsumis? Probo in illis mutuas operas (quid vis amplius?) & ita fieri debere concedo, quia necessum est: horum longè dispar conditio, quandoquidem unius jussu, & plurium obsequio magis utimur. At vide, quam ista tua tela, quæ nobis feriendis destinata, non tam ne tangunt quidem nos, quam in autorem retrò delata, te gravius percellunt. Illa in conjugem mariti potestas, majorem, opinione tua, absoluti Imperij imaginem repræsentat, quod si sublevandum est aliorum auxilio, non hi in consortij paritatem sunt recipiendi, sed superiori potestate invitabuntur, ad subveniendum

dū sumō capiti, ne unius humeris sustinenda sit tanta moles. Parce verò istis de sella Alexandri, cujus maiestate rectum iri proceres, nunquam persuaseris. Oberrat ferè adhuc, recentī de monte, extremus halitus Regiis labiis, sollicitosq; nos persolvenda iusta habent, vix tamen, ac ne vix quidem, eoëcentur turbæ, & ægrè cedit sacrilegus furor, præfenti in funus reverentiæ: in simili autem omnium ambitione, in militaris seditionis licentiæ, in vulgi infaniâ, quotus quisq; respiciens hoc solium, corporis receptaculum, eò movebitur? Negant, negant humanæ mentes, externis hisce posse se intra officij terminos retineri, redamant multorum vitia, longe luxuriatura proterviùs, si præsertim, cum tempore, prout res sunt mortalium, regis etiam memoria obsolescat. Quæ tandem ista Macedonum noxa? quod tale ipsorum meritum, ut hujus perverfitatis damnes, scilicet tributuros honorem regali folio, quem verbo negaverint? Admones, regis vocis mentione, quam is infensus huic Reip. generi pro quo tantopere defudas, in vivis extiterit. Quippe Dario, ante ultimæ aciei aleam, nuptias filix, filiumq; obsidem tradente, ac parte imperij reliquum redimere conâte, non accepit conditionem, sed, si secundus, refert legatis, & non par mihi vellet haberi, facerem forsitan, quæ petit. Cæterum nec mundus duobus solibus potest regi, nec duo summa capita regnum, salvo statu terrarum, potest habere. Proinde aut deditioem hodie, aut in diem crasti-

aurum

rum bellum paret. Dies nulla intercessit, quin victum fugatumque Darium, & locum victori dantem viderimus. Proinde in hac voce, tanquam Apollinis responso, subsisto, hac contentus sum, hac confido fore, latissimo mentis augurio, ut, Macedones, hic quoque ita, ut semper, regi debitæ venerationis memores, rata mandata habeatis, & quæ is novissima dedit, nec pluribus quam uni, nec alij, quam Perdicæ, ex Regis voto regnum concedatis. Ergo age, Perdicæ, repone meritæ manui annulum, aude tandem contemnere alienæ fortunæ ægris oculis adversantem invidiam, præcipita ingratas moras, ac succede imperio, ad quod te Deorum numen, regis voluntas, & tua virtus vocarunt. Nec de civium favore dubitaveris. Comitabitur idem regnantem, qui privatum extulit: imò certo experimento major indices ac manifestior, in parte felicitatis ponet jacturam. qua & actum fuit ut afflictæ res firmiter resurgere possent, & jam nunc agitur, ne persona magis, quam nomen, Regis mutatum, jure nobis videatur.

Dixi.

O R A T I O IV.

Sub persona

M E L E A G R I

Perdicca Imperium Dissuadentis,

Habita

•

C A S P A R O A L E S G E W A N G N. B.

O Miseram ! O infelicem Macedonum gentem !
quæ minime jam eam factorum benignitatem
experitur, ut, quo Autore ad summum felicitatis
culmen evecta est, eo mortis crudelitate extincto,
in pristino flore persistat. Hæccine erat cruenti,
prosperè tamè peracti, belli victoria, ut Parente suo
orbata Respub. nostra, post eundem, Regum omni-
um maximum Victorem, singulis populis terrorem
incutientem, vilissimorum capitum regimini sub-
deretur ? Hæccine erat causa, cur tam maturè res
ejus ad summam altitudinem eveherentur ? cur
tam multarum gentiũ domina existeret ; cur fama
ejus astra penetraret, cur immensus ejus ac infini-
tus propè animus, brevi tempore Orientis & Occi-
dētis terminos intra se complecteretur, ut graviore
postmodum lapsu in execrandam perniciem rue-
ret. O Dij immortales ! vos obsecro, vos obtestor,
quæ delicta in miseris nostris hominibus animad-

ver-

advertistis, ut adeo jam eorum ruinam pro-
moveatis? Ita demum certissimo eventu,
quæ cito fiant, cito perire, maximo nostro
(proh dolor!) cum damno experti, extremam ruinam
nobis ob oculos versantem, non immerito exhorre-
scimus. Ideone tantum solis splendorem oriri nobis
voluistis, ut lugubriore caligine nos affligeretis?
Ideone tam felicibus auris excellens Macedonum
Regnum provehi passi estis, ut turbulentiore motu
quassaretur? Ideone tam celeriter illud succrescere
sivistis, ut citissimæ hyemis frigore enecaretur? Sed
quid dico? quæ perversa opinio pectus invasit?
Absit, absit, et tam malè ominer de autorum, con-
servatorumq; imperij nostri benignitate. Tu vero
orbium cœlestium rector, Jupiter Maxime, ignosce,
quæso, quod te crudelitatis in proprios liberos accu-
sando, tantopere tuas aras, tuamq; sanctissima templa
violaverim. Quis enim unquam sibi persuaderet, te
ejus natale solum, quæ ipse in his ferris progenuisti,
quemq; prorsus Heroicis ac propè supra naturalibus
virtutibus condecoratum, mortalium omniû Domi-
natorem constitui, jam hostium ludibrijs velle ex-
ponere? Proinde erigite animos Macedones, quan-
doquidem is, qui tantas res, filio suo duce, vos pera-
gere voluit, nunc etiam, postquam eum luminis instar,
inter sidera cœlestia effulgentis mortalibus propo-
suit, vos non derelinquet, imo certissime omne eum
auxilium vobis promittere cerneretis, modo ipsi non
propriam culpa malum vobis accerseretis: id quod sa-

G

tis

tis jam inconfultis deliberationibus egisse videmini,
dum non tantum ferre potuistis; sed etiam omni-
bus viribus eo contendistis, ut tanti regni fastigium
in vilissimos quosque humeros ruat. Me certe, quan-
tum in me positum erit, nunquam in abominandos
sententiæ vestræ scopulos deduci pariar, quin potius
eo totus enitar, quo abducere vos ab iisdem possim:
idque sine ullo dubio me impetraturum spero, si non
minorem attentionem meis, quàm aliorum, consilijs
adhibueritis. Equidem, si sola nobilitatis dignitas
sufficeret, ad Imperij gubernacula occupanda, fa-
cile ab Aristoni partibus, Perdiccæ fasces regni
nostri tradendos esse volentibus, starem: utpote,
qui non modo ipse è nobili sanguine originem
duxerit, sed & propriâ virtute bellica, genus suum,
ut refloresceret, quasi animaverit. Sed aliud, lon-
gè majus obstat: regius scilicet sanguis ad id requi-
ritur. Quandoquidem enim reliquæ gentes omnes,
non, nisi ex Regiâ prosapia oriundos, Reges suos
creaverint: nostrumne Regnum, præ cæteris velut
gemma inter lapides resplendens, Regia stirpe ex-
stincta, ad Proceres transferetur: exque illis ei subji-
cierur, cujus superbus animus impotenti dominatu,
non veluti civibus, sed tanquam servis, nobis im-
peraturus sit? Non opus esse puto, pluribus vobis
elaram ejus frontem velle depingere, præsertim cū
jam eo tempore sufficientissime hanc cognoveritis,
quo (eo usque arrogantia progressus erat) reliquis omni-
bus, liberiori Regis alloquio, prohibitis, solus sibi
aditum ad eandem servabat. Et quid mirum si blanditijs

eiusdem occupatus Regius animus, in speciem con-
vocatis, ad moribundi lectum, Proceribus, impe-
rium, quali accuratissimo delectu instituto, ei
concesserit, qui diu ante id ipsum privatim e-
mendicarat? Execranda quippe adulatorum mens
ita formata est, ut cardui amcenissimi floris instar,
externo aspectu, fragrantissimi germinis speciem
præ se ferat; Vel sicut varijs coloribus tinctum vi-
trum, nobilissimas gemmas sæpius mentiatur; & ut
serpentes, extrinsecus venustissimâ pelle tecti, in-
tus tamè latens venenum abscondant: ita, inquam,
illi externa simulatæ pietatis & fidelitatis specie
fucati, facile lenocinijs suis subjugare sibi Regum
animos possint, quodq; venenum intus fovent, tam
egregiè disimulent, ut prudentissimus quoq; hoc
animadvertere nequeat. Ne longius abierimus,
hujus ipsius adulatorum Principis exemplum satis
abundè id comprobat, qui suavissime blanditijs
suis, sapientissimi etiam Regis animum, sibi omni-
um maxime addictum reddidit. Neq; id difficulter
perspexit enim homo astutissimus, facilimum man-
suetudineq; plenum regium pectus, hinc majori fi-
ducia pestilentissimû propositum executioni man-
dare potuit. Quod tamen, Dive Imperator, neu-
tiquam ita à me dictum volo, ut beatos tuos manes,
nunc in campis piorum, post varias exantlatas hu-
jus seculi difficultates, æterna incomparabiliq; cum
jucunditate versantes, idcirco culpem. Id uti sane
dicere abhorreo, ita nemo omnino nescit, re, quã-

diu ad clavem Reipubl. nostræ sedisti, omnibus lumen animi, ingenij, consilijq; semper demonstraſſe. Diffiteri nemo potest, nullam fore impoſterum tam barbaram, aut tam longinquam nationem, quo non divinorum geſtorum tuorum, ac beneficiorum in nos collatorum, fama ſit perventura; nullas tam ingratas literas, quæ tuas laudes non expreſſuræ; nullam tam ſurdam poſteritatem, quæ præclarum tuum nomen non auditura. Quî ergo ego eò adducerer, ut ſapientiſſimum imperium improbem? Illud unice ſaltem contendo, raro quoddam reperiri bonum, quo non abuti queat humana malitia: idq; exemplo ſuo hunc confirmat, dum Regiâ tuâ Clementia ac manſuetudine, & in proprium, & Reipublicæ detrimentum abuti veritus non eſt. Quæ cum ita ſint, anne hoc in caſu Regio mandato obtemperandû, dū nō ultrò; ſed cōtinuis adulatoris precibus defatigatus, coactusq; quaſi, imperij molem ſuſtinendam, indigniſſimo huic impoſuit, cenſetis? Cum licet maximè deliberato animo cōſilium hoc tulerit, hoc unico obſequium noſtrum non obſtringeretur. Verum enim verò, (iterum dico) non eam ob cauſam hæc à me prolata ſunt, ut contemnere tuam auctoritatem, Regum maxime: videar minimè minimè gentium! Dij prohibeant, ne tam malæ cogitationes animum turbent, ab alia certè intentione profectum hoc eſſe deprehendes, quiſquis dextram verborum meorum interpretationem benigne admiferis: proindeq; facile me à ma-

nibus

nibus tuis veniam impetraturum spero, modò affectum, quo in his terris patriam prosequeris, nondum mutasti. Hujus, hujus unica salus, cui quanto opere addicti debeant esse omnes, sepius ex proprio ore audivi, me ad hoc impulit. Unde etiam celeberrimum institutum natum, quamdiu ex superiorum Clementia te Rectore nobis uti licebat, quando nunquam tam obstinatum fovebas sententiam, ut non amicorum & Consiliariorum persuasionibus, perversam hanc deprehendens, eandem linqweres. Ergo si superstiti adhuc te nobis, hoc tibi probabatur, cur non & nunc, cum mentem tuam mutare non liceat nobis, eodem ordine procedamus? Sciebat scilicet Heros æternæ memorie, eas duntaxat florere Respubl. posse, in quibus salutaria consilia primas tenerent. Quod quidem, utinam, utinam considerasses Perdicca, non ita obstinatum pertinaciam tuam propugnasses, sed salutariibus aiorum consiliis eam submisisses! Utinam adhuc ad meliorem frugem te reciperes, consiliumq; mutares, ut presentissimum Regni nostri detrimentum & immutabilis nominis nostri infamia, quæ ante oculos versantur, abolerentur! Quod ut fiat vos, Superi, Patriæ protectores firmissimi, efficite, quandoquidem absq; vestro adjumento, nil ultra tentare valemus. Vosmetipsos consulo, Viri Macedones, quis unquam talia consilia pro procuranda Patriæ salute, audivit, qualia hic inter Patricios, primum locum sibi vindicans, non dudum tulit, partum

nimirum Roxanes expectandum esse, qui tam ampli imperij clavum gubernare debeat? Scilicet egregium est consilium, & dignum, quod à tali viro proficiscatur. Sed liceat mihi pauca quedam ex te querere. Quid tandem erat causæ, cur pro Roxanes partus successione tam acriter, tanquam pro aris & focis, pugnares? Illudne certò tibi persuasum erat, vivam prolem luce potituram esse? ergo fieri non poterat, ut ea (quæ plurimorum fata sunt) inter matris claustra, luce, quam nondum cognoverit, privetur? Et nosne ideò, tam incertis casibus, tanti regni molem superstruemus? Quæ hæc foret Macedonum temeritas? Quid, si contingeret, ut sequioris sexus ederetur soboles? dignamne Macedonum fortissimam gentem judicares, molli ac imbelli ferendo muliebri imperio? Nunquam illud præstabis, ut, cujus regimen omnes ferè in orbe terrarum gentes respuunt, nobis obtrudas, nobis, inquam, Macedonibus, quorum ipsum nomen, ob heroicas præsertim bellicasq; virtutes, singulis terrorem incutit? Executiemus certè jugum illud, prolem fœmineam, ex ea imprimis matre prognatâ, cujus ne masculam quidem, ob sanguinis ignobilitatem, sceptris admovendam, sapientissimè Ptolemæus probavit, si ea, quæ protulit, recenti vobis memoriæ adhuc inhærent. Et nondum stultum videtur, tam diu temeraria spe fretum, Rempubl. nostram sine capite relinquere, præsertim, cum hujus præficiendi necessitas, etiam citra verbuli additionem,

omnibus pateat? Chori moderatorem (ut paucis
multa complectar) si auferas, nequaquam modula-
tus ordinatus existet; Phalangem militum si Duce
prives, nullo modo ingens illa acies ordinariè pro-
cedet; Gregi si pastorem abstuleris, cunctus disper-
getur & peribit, Navim si gubernatore orbis, pes-
sum eat necesse est: Ast quid nunc de Rege senti-
endum? Hic est in Choro populi sui Princeps, sine quo
harmonia in eo conservari nequit: Hic est populi sui
Dux, contra vim & factiones hostium quorumvis
eudè defendens: hic est in navi Reipublicæ guber-
nator, intra quasvis procellas à scopulis pernicipi
eandem prohibens: hic est deniq; gregis sui Pastor,
pascens eum, inq; decentem ordinem cogens. Ipsi-
met ergo videtis, quàm subitâ festinatione, in con-
stituendo Rege, opus sit. Et præsens etiam Perdic-
ca, pro innata sua sapientia, hoc animadvertit,
à qua unicum hoc salutare prolatum fuit, non dif-
ferendam Regis creationem. Cujus quidem rei
causæ inquirendæ diligentius incumbens, aliam
nullam deprehendo, præterquam eam, quâ sæpius
etiam ab invitis veritatem dici constat, quod &
huic accidisse, mihi omninò persuadeo. Ecquis enim
non videt, quam minime verba cum factis congru-
ant? quippe dum promovendam Imperatoris con-
stitutionem asserit, maximam interregni causam
præbet, interregni, inquam, cujus quanta sit pe-
stilitas, tot regna, publici sui status interruptione,
etiam, me tacente, loquuntur, damnunq; suum in-

de deplorant. O cœcum! tenebris plus quam Cim-
merijs offuscatos Perdiccæ oculos, utentes Per-
dicca, hæc qui non cernit! imò maximè cerneret,
pro singulari sua, quâ plurimum, pollet prudentia,
nisi regnandi libido caliginem offudisset menti. Sed
amor forsan Patriæ ad id ipsum stimulavit? Scili-
cet, quis aliud sibi persuaderet de tam spectabili in
patria viro, ni adeò in propatulo ejus cõsiliium foret,
ut quilibet, cui perspecta est ejus indoles, hoc i-
psum notû exploratumq; haberet. Ardor, ardor re-
gnandi, tantâ ambitione pectus ejus in flammavit,
quæ dum semel animum invasit, dies noctesq; i-
psum urget, ne prius desistat, quàm cupiditatibus
satisfecerit. Illud verò cum directe, absq; sumâ
difficultate, obtinere nequeat, obliquâ saltē ir-
reptione rapere ad se conatur, dum natæ proli Ro-
xanes, ob minorennitatis regno gerendo ineptæ
imbecillitatem, curator ipse præfici volet, sicq; sub
specie tutelæ, regnum occupare animus est. Vi-
dete, Macedones, videte, inquam, quam fallaces
sint hominis cogitationes, quàm subdola ejus in-
stituta. Nihil enim publica salus, nihil vestri reve-
rentia & timor, nihil horum ora vultusq; move-
runt. quò minus tam turpia vestris auribus pro fer-
ret. Quousq; ergo tandem, Perdicca, abutere
patientia nostra? quam diu nos etiam perversæ per-
suasiones tuæ eludent? quem ad finem sese effre-
nata jactabit ambitio? Pateréne tua consilia non

se:

sentis? constrictam omnium horum conscien-
tia teneri ambitionem tuam non vides? quid con-
siliij ceperis, quot Procerum corrueris, quot po-
tentiae metu terrueris, ut facilius eos tibi consen-
sentes redderes, quem nostrum praeterire arbitra-
ris? O Dij immortales! palam sunt eorum simulatio-
nes, qui sententiam Perdiccae pedibus suis ingressi
sunt, his tamen, praeterquam vi armata, obviam
iri nullo modo potest. Quod cum secus jam fieri ne-
queat, quid nos impedit, quo minus extrema ad-
versus inpotentem Perdiccae dominatum tentemus?
Hunc cinè simulatorem, hunc crudelem Tyrannum
Regno praefici patiemini? Hunc cinè tantorum bo-
norum possessorem constituetis? Eripite corpora
vestra ex vinculis servitutis ejus, cui subijci vilissi-
mi populi merito fastidirent. Proprios credite li-
beros, posthac vos execratos, ni servitute tam
acerba ipsos liberetis. Quocirca precor vos, per æ-
ternam memoriam Alexandri, vindicate ab hoc
dedecore nomen gentemque Macedonum, & quæ
bona vestro labore, vestro sudore, vestra virtute
parta sunt dextrè asservate. Nolite concedere,
ut procerum luxurie consumantur, quin potius ipsi-
met Regnum regiasque ejus opes diripite, ac in vos,
ad quos unicè pertinet, æqualiter distribuite. Ego,
quod mearum partium est, fidem ac integritatem
meam vobis polliceor, meque in his parandis Ducem
vobis offero. Me intuemini, me sive fortitudinis,

C s

sive

sive cujusquam alterius virtutis exemplum fuero,
imitemini! Sic certè id, quod vestrum est, nullà vo-
bis injuria abstrahi usq; ad extremum vitæ
spiritum finetis.

Dixi.

O R A T I O V.

Sub Persona

*CUIUSDAM è Macedonum Proceribus
INNOMINATI, Pro successore Ari-
deo, Alexandri Fratres dicentis,
Habita*

à

JOHANNE ERNESTO à RIPPEN. NOB. S.

Quo tandem ruitis miseræ mentes? Itane ergo
semper discordia & sanguine nitetur Mace-
donum res? Quid opus est hisce armis, belloq; in
viscera ipsa converso? Quâ ratione tam luctuosissi-
mum, & plus quam civile bellum inter vos excitatis?
Quis urbium obsidiones, strages, incendia omnia
hinc eruptura sine dolore commemoret? quis sedi-
tionum & discordiarû fibras evellet? An ulla potest
esse in patrandis sceleribus, in everfione libertatis
civium, in abolitione juris humani atq; divini, in
internecone hominum innocentissimorum, felici-
tas? Neque vero ignorare videmini, quam certo
hæ, aliæque malorum catervæ, seditionem sequan-
tur

er, quàm illæ rapiant, consumant, cõficiant omnia,
nervos atq; vincula Rerumpubl. disrumpant, op-
portuna cuncta hostibus reddant. Et hoc tamen u-
nicè agitis, Macedones, cum in hoc præsentì statu,
inter hostes & arma, absq; rectore & capite sitis
constituti. Viguit, viguit quondam Alexander Ma-
gnus, vixit concordia, valuit sanguis, non fuerunt
affinitatis jura violata, post illius verò excessû, omnia
proh dolor! spreta ac repudiata jacent, ita ut eo-
dem funere & Regius vigor, & concordia obruta
videantur. Vestri ergo officij est, Macedones, ut se-
ditionum vias omnes intercludatis, ijs occurratis,
qui rei familiaris factas lacunas, aliorum facultati-
bus complere conantur. Nam, quod hi dissensus sint
suborti, & gravis, Alexandro sine liberis extincto,
de successione regni controversia exarserit inter
proceres regni, factum est per temeritatem & am-
bitionem tum Meleagri; tum Nearchi; tum Philo-
nis, tum Perdicæ, qui effreni ambitionis cestro
perciti eousq; procacitatis atq; insolentiæ procedere
non dubitaverunt, ut hæreditatem alijs successione
jure debitam, perperam intervertere, atq; univer-
sam ad se trahere fuerint conati, nõ causæ æquitati,
sed minacibus edictis & armorum denunciationi
confisi, cum tamen extra omnem dubitationis ale-
am pateat, nemini Macedonas vires imperij obfi-
gnare debere, quam unico Aridæo. Si proinde
creditis, nil opus est tam anxiiis deliberationi-
bus, nil tam difficilimis controversijs est opus,
Regum omnium, quem deesse votis querimus.

si, habetis Aridæum. Quod dum dico non eâ sum
temeritate, ut partes constituendi regni mihi su-
mam. Nunquam adeo tenuitatis meæ ero imemor,
ut tam insolenter agam: sed neq; tamē adeo hâc i-
psa deprimar, ut boni publici curam aggredi nun-
quam, vel ausim, vel velim. Absit id à me, ut, si for-
tunæ, pietate quoq; in Alexandrum, & amore in pa-
triam alijs inferior sim. Hâc mente, quæ dicta à me
sunt, fuerunt prolata, quæ si liberè repetam, quis
obstabit? Regem vero habere Macedonas Aridæum
dico. Neque enim ulli alij æquius concedi potest
sceptrum, quam Aridæo, eadem eum Alexandro
stirpe genito atq; nato. Et quid gloriosius Macedo-
niæ contingere possit, quam Alexandri sanguinem
rerum summam tenere? Postquam enim eadem
stirpe ortus, iisdem plane artibus educatus fuit, quis
non eundē quoq; virtutum propaginem in eo speret,
quibus opulenta mens, gloriosissimè, prout Magnus
frater, Macedonum rebus sit profuturus? Ast oc-
currerent nonnulli, non tantam animi magnitudi-
nem, quanta in Alexandro fuit, in Aridæo elucere,
quod quidem facile concedere possum, Aridæum nō
tanto animi robore, nec eâ imperandi arte valere,
non tanta virtute singulari ac dimicandi peritia in-
structum, quanta Alexander, qui nullis difficul-
tatibus bellorum territus, maxime omnium barba-
ros hostes, Scytas quoq; debellavit. Attamen, hoc si
expectandum, nunquam Alexandro parem Re-
gem habituri estis, Macedones, neq; enim commu-
nis re-

nis rerum humanarum felicitas, heroica ejusmodi
& stupenda fortitudine regi, sed prout singulari
Deorum munere magnanimi Heroes terris conce-
duntur, ita rarissimè hoc ipsum contingit. Et quis i-
deo Regum omne imperium detrectet, quod Ale-
xandrina virtute non excellent? Optandi semper
optimi, sed sæpe, quales divinitus donantur, tole-
randi. Hac proinde ratione, si emendari mentes pa-
tiamini, facile quo errore teneamini capti, patebit.
Dum namq; summum illud Heroicæ virtutis decus
in Aridæo desideratis, omni virtute vacuum ejus
mentem asseritis, cum tamen nihil ab Aridæo conti-
missum proferatur, quo aut genti suæ, aut regijs ho-
noribus, aut militum favori, aut procerum affectui
quicquam adversum egerit, quin contrarium po-
tius inde elucet, quod summoperè ab Alexandro,
propter insignes virtutes, sit amatus, sicq; tacitâ
quasi voluntate, cum per modestiam exprimere
nollet, successor & hæres regni denominatus. Eâ
namq; erga vos, Macedones, semper fiduciâ fuit
Alexander, ut, summam vestrorum fidem expertus,
nunquam imperium à se, & à stirpe sua universa,
vestra culpâ, ab alienaturum iri speraverit. Et vos
ipsum jâ interrogo, ut libera optione Regem eligatis,
edicatisq; utrum Regiæ stirpis moderatâ virtutem,
an impotentem superborum Procerum dominatum
ferre malitis? meæ quidè tenuitatis mentem si dicere
debeam, profecto lubentissimè tali Regi imperij
gubernacula tribuerem, qui virtute mediocri sit
præditus, modò ne, prorsus omnis vacuum sit, cum

constans semper sapientum sententia sit, in illustri-
bus & Heroicis familiis, sepe generosiores naturas,
quæ in humili & ignobili ortis genere hominibus, esse.
Quamvis hanc ad rem plus etiam momenti ponde-
risque, accuratam educationem, disciplinam, do-
ctrinam, fidelem institutionem, exempla & senten-
tias seniorum adferre arbitror, ita ut nec Alexandri
Magni Pater, Philippo Rex Macedonum, virtutibus su-
os majores superaturus fuisse videatur, nisi triennij
spatio obses Epaminondæ datus fuisset. Imò, ipse A-
lexander non tantas res gessisset; nisi à Lyfimacho
& Aristotele à teneris unguiculis fideliter informa-
tus & educatus fuisset. Et jam, cum iisdem
cum Alexandro artibus sit educatus, quidni
gloriosissime quoque libertati vestræ profuturum
credatis Aridæum? sed si, sepositis ijs omni-
bus, illud unum cogitetis, quam nunquam successio
postposita fuerit eligendi studio, quid tandem vide-
tur, postquam gentium omnium jure confirmatum
videmus, non temere in constitutione Regum, regiam
stirpem prætereundam? Nam, quæ nonnullorum
opinio est, ut in agris frugum interdum, fructuumque
magnam copiam, penuriam aliquando deprehendis
ita in familijs quoque illustribus ac nobilibus, à Paren-
rum majorum neque suorum virtute plurimos degene-
rare, id neque semper contingit, neque probari de
Aridæo poterit unquam, hinc qua ratione exclude-
re possumus à Regno ipsi videatis, Melius, me-
hinc magis est, si mihi creditis, successione Remp.
admi-

administrari, quam electionibus. Nam quando-
cunq; hæres aliquis, ab ipsis incunabulis regno na-
scendi sorte, destinatus est, omni studio ac diligen-
tia enutritur, sedulâ curâ parentum, cognitioni ac
prudentiæ rerum assvescit, sicq; instructus hæres
sceptrum religiosè postea tenebit, honore tanto
oblato, non tanquam re nova & fortuita, intume-
scet, sed regnum potius, ut jus suum, legibus de-
fendet: secus si fiat, plerumq; quæ exteris conce-
duntur, negligentius oscitantiusq; tractantur regna
cum nemo mortalium tam solerter peregrinorum,
quam suorum, in prosperitate afferenda curam ge-
rat. Adde, quod, ubi electio prævalet, ibi in electio-
ne frequenter cupiditas, & libido dominandi re-
gnet, perpetuas flammæ seditionis moveat, factio-
nes alat, vi, armis, insidijs devastet omnia, & hæc
dum auditis, nondum liquet, melius esse ut Regi
in regno Frater succedat, cum filius non superfit,
quam ut alius eligatur Rex. Et quid multis? libera
voce dico, Aridæum, etiamsi impar imperio esse,
utilius tamen Reipubl. præfuturum, quam, si nova
electione, cardines totius Reipubl. concutiantur.
Omnium annalium historiam excutite, & semper
successionem magis, quam electionem probatam
videbitis. Atheniensium Principes, ab Erichthonio
ad Codrum & Archontas, successionē quadam impe-
rarunt: Lacedæmoniorum Reges à Lelige, ad Ti-
samenū, ex eadem petiti stirpe ac familia serunt.
Post, hac quoq; extincta, regnum duobus credit

ac commissum fuisse familijs legimus, quarum una
posterorum Euristhenis Agidarum, altera Proclis
Eurypontidarū extitit. Apud Assyrios tres & trigin-
ta, à Niño ad Sardanapalum, coronam obtinuerunt.
Sed ne tam multorum exemplorum recensione be-
nevolentiam vestram, cujus auram suavissimam
adhuc spirare mihi sentio, onerare videar, aciem
claudant Persæ, dum à Cyro ad Darium usq; Arsa-
mi filium, à parentibus relictum, diadema capiti-
bus suis liberis imposuerunt. Quare dijudicandum
vobis Auditoribus merito relinquo, qua ratione,
hunc designatum ab Alexandro successorem, ab im-
perio remoturus quispiã sit, quæ arctissimã familia-
ritate complexus, non modo inter mensæ accuba-
tiones, verum etiam sacrificiorum solenium sum-
mam devotionem, quorum quanta religio apud
nos existat, probe scimus omnes, semper consor-
tem atq; socium habuit Alexander? vel an levẽ ini-
quitatem commissuros vos putatis, si hac in parte
Alexandro refragari non veriti, cum præter hunc
Aridæum alius nullus regni hæres supersit temera-
ria regni à stirpe regiã translatione, ingrati in Ale-
xandrum majoresq; fiatis. Sed videre vos opinor,
Macedones fortissimi, quam se latus orationi meæ
campus ostendat, si, quæcunq; hoc loco sese offe-
runt, persequi, & in singulis insistere atq; immo-
rari velim, quod tamen ne fiat, illud saltem adhuc
mentem subeat, quam fideliori curâ eadem sacra,
& ritus civiles ab indigenis perfici possint, quam à
pere-

peregrinis novos mores subinde introducentibus,
sicque innovatione status plurimum Reipubl. no-
centibus, quod tamen ex hujus successione metuen-
dum vobis non erit. Quemadmodum enim eodem
nobiscum aere nutritus; ita quoque idem animi mo-
tus, indeque arctior conjunctio speratur: contra, si
aquas peregrino solo derivatas, aliquid semper
peregrini saporis secum ferre sentimus, non secus
peregrina familia orti peregrinos plerumque mores
inferunt. Quo nomine laudandi ac summis hono-
ribus evehendi veniunt Persæ, quod crimen capita-
le præcipuè statuerint, si è terra peregrina invehe-
re peregrinos populos ausi, quasi interitum accele-
raturi Reipubl. essent; non secus ac cibi insoliti
quoque stomacho noxii videntur: & vos, Macedones,
peregrinū Regē, fastidito legitimo successore, ex-
optare nō veremini? Ast adsint nōnulli, qui in mediū
proficientes, in hæc verba fortasse erumpant, Per-
diccā aliosque proceres. Regni indigenas quoque esse,
quod ita non nego, ut tamen novos eos, & irreptiti-
os in summam rerum potestatem homines dicam,
hincque nunquam Aridæo, quem, præ reliquis omni-
bus, nascendi fors sceptris destinavit, conferri pos-
sint. Perdicca proinde, cæteri que proceres, non nisi
varijs difficultatibus invitum obsequium obtine-
bunt, sicque coacta quodam modo, sub initium,
parendi promptitudine, novos motus, sat jam tur-
bato imperio, excitabunt, unde inimicitiae privatis
ortæ de causis, in publicum tandem malum atque ex-

D

itium

itium prorumpent; quemadmodum igniculus tenuis, scintillula neglecta, non domum solum unam invadere, sed latius etiam serpenti malo, aedes vicinas corripere, imo integra saepe oppida & Respublicas perdere solet. Sunt enim haec illa fulmina, quibus totae Respublicae, integra imperia, evertuntur, quos tamen omnes tumultus ac motus, consueti jam Alexandri nomini & genti Macedones, sub Regij filij fratrisque Aridæi imperio sunt oppressuri. Quod namque Magistratus omnis prudentis ac boni maximum studium esse solet, Aridæi quoque erit: providere, ut vel litibus subditi careant, vel saltem, quae excitari perfidia posse videntur, occulte sanentur, ne ad extrema remedia pervenire necesse sit. Qua in re naucleros peritos sequemur, qui sicut tempestatem neque optant, neque provocant, exorta autem navim non deserunt, sed periclitanti succurrunt, ac ne frangatur, sacram, quod ajunt, anchoram jaciunt: Sic ille Aridæus dissensionum clanculum semina non sparget, aut fovebit, sed his inter subditos excitatis, prudenter obstabit, non propter infelicem forte successum, desperatione ac formidine animum abiciet, non clam sese subducet, non querelis omnia complebit, sed in eo totus erit, ut dissidentes tales animi, medijs quibusdam in gratiam reducantur. Quin tandem itaque clarius venerationem & amorem Alexandri Magni testantes, cum nihil, hoc rerum statu, fructuosius ureperia-
tur, quam habere, in cujus quasi sinu, una vestris cu-

ras & ærumnas effundatis; eum innumerum com-
modorum fructum Reipubl. promitti, ex Aridæi
successione videatis; merita regia dignius æsti-
matis, Macedones, ac, quâ polletis potestate, Ari-
dæum, Alexandri Magni fratrem, successorem
confirmatis: morte contra eos mulctatis, qui, dum
excluso regni successore & hærede, concionem de
novo Rege eligendo ausi sunt rogare, nil aliud
quam discordijs ac dissensionibus agitato
regno, extremam, quam diu avertant
Dij, ruinam inducere fuerunt conati.

Dixi.

O R A T I O VI.

Continens

*Inaugurationem & Confirmationem A-
RIDÆI premisis nonnullis alijs.*

Habita à

CASPARO FRÖBNER NOB. BORUSSO.

Nullum itaq; adeo sanctum erit pignus, quod
vulgi constantiam asserere possit? nullum tam
firmum vinculum, quod non rumpat plebis mobili-
tas? nulla deniq; vel certissima utilitatis spes, quam
non eludat, lubricus ac impotens libertatis suæ
usurpator, populus? Equidem magnos ciet fluctus
profundum mare; multa, ac metuenda pariter,
mutabilitatis suæ ostendit experimenta vastum &
procellosum fretum, adeò ut meritò, in sui admira-

D 2.

tionem

tionem rapiat spectatorem, qui mox contrahi;
mox citato fluxu sedem suam repetere; mox quas-
dam veluti terga dantes, quasdam victrices aquas
trahere videt undarum cursus. Verum longe ma-
jores motus habet, perpetuis sævientis oceani
fluctibus exposita, vulgi mobilitas, quæ & eo usq;
insanit, ut vel tutissimam quietis stationem videns,
transversas tamen juvet procellas captare, & vanâ
imagine, ac speciosæ libertatis luxurie abripi. Hi,
hi furentes illi sunt fluctus, qui inani effusæ liberta-
tis fumo corruptas mentes, tantis procellis imiscet
ut non nisi intemperantes ac maturi, boni sui
usurpatores existant, verum quanto suo cum dis-
pendio? quanta cum ruina? O liceret jam inopi-
menti votis, Macedonum felicitatem a Dijs emen-
dicare, ac optatis frui, non pretiosum quidem cum
ijsdem contractum, Phrygiæ stultitiæ æmulatrix,
iniret; sed illud saltem intimo pectore voveret,
ut fallaces hosce sirenum scopulos Macedones de-
clinare, ac constanti concordia studio, quod tot
Rerū publ. incrementa promovit, publicam salutem
procurare scirent. Verum, proh dolor! multo lon-
gius ab ea mente, Carissimi cives, quam quidam &
singularis vestra prudentia promittebat, & votis
præcipiebamus omnes, deflexistis, proximeq; illo-
rum insania accessisse videmini, qui vanâ opinione
perculsi, sibi met ipsis non constant, & effrenem il-
lum libertatis usum non alijs modo gravem, sed &
sibi præcipitem faciunt. Non video quippe ullam
senten-

sententiæ vestræ, quæquidem maximopere hic re-
quiritur, constantiâ, dū nūc huc, nūc illuc animis incli-
natis; nec ulla certa re stare potestis, ac, quæ unani-
mi consensu Regem poscebatis, unica Pythonis
oratione mutari abrogatis. Ast quæ tandem subest
adeo fontica causa, quæ voluntatem vestram mu-
tare queat? num Pythonis oratio? Non speranda
quidem ulla æquitatis ratio ab eo homine, qui,
potentioris metu, corruptus, potentiæ potius illius,
quam patriæ salutis, studia sua consecrat. Exulat
ab illo Reipub. amor, cujus pectus, privatum com-
modum, & timidus superborum cultus occupavit.
Quid Python Patriæ consulere poterit, qui, cujus
mancipium est, Perdicæ potentia adulatur, & in il-
lum, non publici boni studio, sed sui emolumentâ
spe, rerum summam devolvere; Aridæum vero,
quem & sua virtus & consentiens vestrum arbitri-
um, jam dudum sceptris destinarat, privare iisdem
conatur? Aut, quid tandem aliud obijcere Aridæo
potuit, nisi magnanimitatis specimen nullum ab
eo editum? Etiam si largiremur hoc turbatorum
pervicaciæ; non tamen video, quomodo propterea
gentium jura violanda sint: quomodo fallendus,
acerrimus federum vindex, Deus. Sanctius ob-
servanda sunt tot sacramentorum reverenda vin-
cula, quam ut tam levissimâ re rumpantur. Nequæ
ita impune licet censoria severitate, in prudentissi-
mi Regum largitoris arcana inquirere, ac, quos il-
le Regnis rectores præfecit, suggillare, siquidem

non segnior ille eorum Majestatis, quos suas vices gerere voluit, quam sui cultus, assertor esse solet. Nunquam quippe obstare potest Regum fortunæ naturalis defectus, quin obumbratur ille potius augustissimo splendore, sub cujus protectione tutus est ab omni contemptus metu. Ac proinde ii, quibus nascendi felicitas aditum ad sceptrum fecit, quibuscunq; sint dotibus, tolerandi, prudentiq; consiliariorum operâ sublevandi potius sunt, quam rejiciendi, præsertim, si hæreditario jure, Reipublicæ gubernaculis præfici, mereantur. Hinc veneranda veterum Babyloniorum, & Ægyptiorum religio nativa; quæ erga principes suos reverentiâ stimulata, ne sequioris sexus quidem, qui tamen pariendo aptior natus videbatur; nec illorum, qui muliebri mollitie, & foedissimis vitiis deturpati, proximè illi accesserant, imperium declinavit. Quid si hæc, erga Reges suos, pietas fato in nostrum ævum delata fuisset, nonne stuperet hæc machinas nonne detestaretur nefarias, quæ justis regnis struuntur, molitiones? Si olim majores vestri, cives, Pythonis consilium accersivissent, obliti fane fuissent, quod adeo strenue observarunt, homagij præstiti, nec Regis sui Europi infantiam, ab hostibus contemptam, quæ nullum vel exhibere, vel polliceri poterat, adhuc tum magnanimitatis specimen, tantâ veneratione profecuti fuissent, ut, absq; cujus auspicijs pulsati erant, ejusdem, in cunis prolati, Majestate animati, victores hostium redirent.

Nec

Nec habuisset Macedonia Perdiccam, Archelaum,
Reges, qui, licet non ita, vitiorum turpitudine,
infamem sui memoriam ad nos transmiserint; non
caruit tamen quisq; suo nævo, longeq; infe-
rior Alexandro fuit eorum virtus. Sed quorsum
hæc æquitatis ardore abrepta mens? Neq; enim
adeo à virtute remotus est Aridæus, ut ad hoc pa-
trocinium confugere necessum habeat. Quin egre-
gia potius ejus indoles, à conviciis hisce vindica-
bit illum. Nota est illa, non imperito virtutis cen-
sori, Illustri procerum collegio, nec Divo, quem
anhela jam desiderant suspiria, Alexandro igno-
ta, cui quidem quid placere poterat, nisi à virtute
profectum? Quemadmodum enim totus coruscus
erat virtutum fulgore, non secus ac fulgidissimum
cælum stellis; ita neminem ferebat comitem, à
quo vel minimum caliginis, periculum suæ luci
metuere posset. Non dignatus esset magnus ani-
mus, suo confortio egregiam indolem, nec ad in-
teriores familiaritatem illam admisisset, si non
virtutibus claram, & magnarum rerum, æmulatri-
cem eandem perspexisset. Mirabitur quis forsan,
quid ita abscondita latuerit, nec paria Alexandro
specimina ediderit, virtutibus conspicua Aridæi
indoles: verum modestia hæc ejus, qua nunquam
parem fratri regio, honorem affectavit; nec un-
quam vel æquari eidem, vel palmam præripere vo-
luit; Sed, licet quandoq; fortissimam gloriæ suæ
segetem nacta fuerit, ultro fratri eandem concessit,
sæpi-

ſæpiusq̄ occasionibus militaribus, quibus æternam
ſui nominis memoriam ſtatuerè poterat, ſe ſub-
traxit, quo illius ſaltem gloriam auget: nunquam
materiæ generosæ menti defuturam ratus, quâ
impoſterum ſuam laudem ſtabilire poſſet, cum e-
juſdem & cumulatioꝝ, & glorioſior fructus ad ſe
proventurus eſſet. Latet namq̄ ſæpe numero virtus,
nec tamen omnino abeſt. ſed lætiorem ſaltem for-
tunæ auram exſpectat, quam ſimul ac adipiſcitur,
mox erumpit, & quæ hucusq̄ ſuomet contemptu
ruta latuerat, quid in ſe præſidij ſit, oſtendit. Sic
lucidiffimus ſolis ſplendor, nubium caligine non-
nunquam involvitur, & qui omnia ſublunaria
hæcce, radiante vigore ſuo animat, terra interdum
nigredine inducitur; cum tamen ſuo tempore luci-
diſſimè refulgeat & quo invitus orbem defrauda-
rat, fulgorem, nova acceſſione auctiorem, reducat.
Sic & ignis favilla ſæpe rectam virtutem ſuam
premit, & ne minimum quidem fulgoris ſui indi-
cium prodit; ſæpius tamē fortiter erumpit, & inſpe-
ratâ flammâ ſubjectam materiæ corripit. Quid
mirum, ſi & Aridæi divina mens, ſæpius obnubilata
conceſſerit nonnihil turbido cœlo, & atro nubium
involucro celaverit ſuam lucem. Non desperanda
& ei ſvavioris cœli clementia, cujus beneficio diſ-
cutiat omnem caliginem, & fulgidiffimè reſplen-
deat. Erumpet ſuo tempore, prudentiſſimo nunc
pectore reconditus, flagrantiffimus ardor, & quod
patria avitaq̄ virtus nobis pollicentur, feliciffimo
omni

omni respondebit. Auguratur jam præfaga mens,
conservatum iri eadem, fortuna obitericæ, Ma-
cedonum rem, quâ, auspiciatissima incrementa
cepit. Cum enim eadem, quâ Alexander, stirpe
ortus sit Aridæus eodem quoque traduce propagatâ
virtutem esse quis dubitet? Indignum quippe pu-
tabit suâ generositate celsissima mens, ut à ma-
jorum virtute deflectat, & bonorum omnium præ-
claram de se conceptam spem fallat. Perspexit
illud probe, politicissima prudentissimi Meleagri
ingenij lux, quâ accuratè omnia expendens, hunc
unum dignum statuit cui Imperij fasces comittan-
tur. Nec dimoveri publici boni studiosus animus
ulla re ab ea mente potuit, quâ publicam salutem
asserere constituerat. Intentabat hinc nescio quas
minas, quasve turbas Perdicæ potentia, illic Py-
thonis convicia motus quorundam ciere videban-
tur. Verum non est ille fastuosæ potentia fulgor,
qui intrepidi viri oculos perstringat; non ea Pytho-
nis suada, quæ constantissimam ac patriæ salutis a-
mantem Meleagri mentem blanditiis suis delinit,
quin & contra effrenem Perdicæ potentiam, & in-
temperantes Pythonis calumnias, ei regnum decer-
nit, cui ad hanc spem genito, & suum jus & sua vir-
tus sceptrum defert. Hæc hæc est constantia sapientis,
quæ & potentiorum minis, impavidum & fortissi-
mum pectus opponere novit, & blandienti fuco de-
mulcericavet. Procul illa à se facessere jubet fu-
rentium hosce flatus, nec sentire quidem de-

bachantem illam turbarum insaniam animadvertitur, utpote, quæ altiori indagini addicta, rutissimam se ab insultibus hisce novit, non secus ac olympi cacumen, impune ab immanitate ventorum infestatur, & cum altius sit, quam ut tempestatum vi pateat, ultro despiciatui habens inclementes procellas, quod æternæ legis imperium ei addixit, divinum opus peragit. Et quemadmodum procera arbor eò altius radice terram comprehendit, quo sævius ventorum furijs exagitur, ita purius enitescit & suo orbi luculentius probatur cordati viri constantia, quò magis cum Lernæis hisce discordiarum monstris conflictatur, nec, dū ei occasionē exhibendæ virtutis præbent, movetur digladiantium fremitu, sicuti & editarum arborum fastigia, succipiunt immanes ventorum insultus. Stat illa, ut altissimis defixa radicibus rupes, cujus culmine attingunt quidem fluctus, infima autem dum verberant, ipsi franguntur. O utinam plures Meleagro similes edidisset noster orbis, ac fidelissimos eos experiretur boni publici procuratores! Utinam multos Meleagri mente imbutos aleret Macedonia! jam dudum in portu esset, quæ fluctibus adhuc dum patet, nostra Reipubl. navis. Sed eo jam miseriarum devenit, pro dolor! Macedonum res, ut violentia moderati regiminis, cui in hūc usq; diē consueverunt liberrima pectora, locum subierit, & qui vi rerum summam ad se rapere conantur, violenta consilia sua, refraganti maxima militum parte, exequantur. Jam enim in effectum erumpere videtur,

quo
Pyt
nulu
sito
per
Pyt
Mac
ber
plac
illus
scar
um
nas
hos
jure
divi
tore
Nor
huic
serit
lunt
Qui
stra
nati
litib
regn
& v
illa,
sibi a

quod subdola Perdiccæ consilia tentabant; quippe
Python omnium suffragia in suâ opinione legens,
nullius vel procerum vel militum consensu requi-
sito, sua & Perdiccæ consilia in actum quin fere jam
perduxerit, haud multum abest. Hæccine autem
Pythonis autoritas, ut omnes ille solus referat
Macedonum cives, & pro lubitu suo de illorum li-
bertate decernat? eane ipsius majestas, ut, si Dije
placet, etiam inviolabilia gentium jura, reverentia
illus mota, vigorem suum amittant atq; marce-
scant? hæccine potentia ejus, ut, vel in rerum omni-
um dominam naturâ, dominium sibi vindicans, quos
nascendi felicitas ad imperiorum culmina evexit,
hos ille deturbet iisdem, & mox, quocunq; potest,
jure jurando obstringat, insuper, certò jam
divinans felicissimum conceptæ prolis fatum, tu-
tores, nascendo adhuc, Roxanes filio constituat?
Non ea quidem Divi Alexandri crudelitas fuit, ut
huic homini arbitrium de nostra libertate conces-
serit, nec vestra hæc erit temeritas, cives, ut vo-
luntaria servitute ejusdem libidini vos mancipetis.
Quin certam potius fiduciam pollicetur mihi ve-
stra prudentia, quâ non cedetis temerariorum co-
natibus, ut Patria avitaq; libertas nefandis eorum
litibus confundatur, sed, prout cœpistis, Aridæi
regnum prompti suscipietis. Exigua namq; res,
& vel in abjectissima capita cadens, arrogantia
illa, quæ nullo prorsus jure debitam observanti in
sibi asserere ventat: Verum resistere illi, nec ani-
mura

num despondere, illud demum magnanimi atq̄ in-
trepidi est viri. Neq̄ enim successu destituitur
tam pia cura, quin semper gravis exitus incumbit
male feriatorum cervicibus, quæ nunquam impunè
scep̄tris illuserunt; vel etiam effugere vindicis Dei
Nemesis potuere: nec unquam justis regnis sediti-
osæ illæ factiones prævaluerunt; sed semper au-
tores. quod aliis intentabant, infortunio macla-
vere. Verum quousq̄ tandem cunctamini, Mace-
dones, cum dicta omnia probe intelligatis, Re-
gem Aridæum agnoscere? quousq̄ inertī moræ
indulgetis, & quò tota inclinare videtur vestra ob-
servantia, ingrata cunctatione protrahitis? Jam se-
mel, atq̄ iterum, à Meleagro adductus Aridæus,
quod suo jure obtinet, regnum consentienti vestro
suffragio, cōfirmari cupiit, ac infecta causâ excessit.
Quin igitur potius eâ, quâ par est, reverentiâ vene-
randam Alexandri memoriam exosculamini, ac
stirpem ejus debita observantiâ honorantes, non
degenerem Alexandrinæ virtutis hæredem, intra
primum ætatis robur, vegetum adhuc successorem
pronunciatis. Sed singularia jam mihi indicia afful-
sisse videntur mutatae mentis, & ex singulorū vultu-
bus optatissimū lego consensū. Cerno ex porrectas,
& justitiæ ardore incensas frontes: cerno patrio a-
more inflammata, & ingenuitatis colore purpu-
rata ora, ac unanimi silentio, in auspiciatissimum A-
ridæi imperium, conspirantes animos. Ne ergo i-
pse solus morer tam salutare propositum, rem ipsâ
aggres-

aggressurus, quod devotissimis gestibus, ac tacitis
signis exprimere tentant Macedones, quodq; felix
ac faustum, & æternum salutare Macedonum rei
esse jubeat, Jupiter O. M. ARIDÆUM MACE-
DONUM REGEM propitiis dijs, consentienri-
bus bonorum omnium votis, omnium ore renūcio
atq; proclamo. Jam ad te, Auguste Rex, orationis
vela dirigo, & quæ inaugurationis solēnia restant,
jam jam peragenda annuncio. Et primum quidem
indueris Regiā, fratris Alexandri, veste, quæ, cum
augustissimo corpori super inducetur, ardentibus
votis ominamur, ut animo simul Alexandri indu-
tus fortiter rem Macedonum geras. Ita enim tan-
dem dignus eris Majestatis Tuæ asfertor, si nō modo
vestis, atq; regni Alexādrini hæres, sed & fortitudi-
nis ejusdē æmulator extiteris, & quemadmodum il-
le latissime protulit imperii sui fines, sic Tu pru-
dentissimus sis ejusdem conservator. Cogitabis au-
tem, Serenissime Rex, nō minus cives tuos, ab ho-
stium injuriis tegendos esse, quam corpus vestibus
tectum, securum est ab injuriā cœli & inclementiā.
Umbra eris ac receptaculum, quo confugient fide-
lissimi subditi, quosq; clementia tuæ alis proteges,
& ab ijs omnium injurias propulsabis. Et, si multo
auri splendore distincta sit Regia vestis, gemmisq;
lucidissimis refulgeat, Majestatis suæ fulgore su-
pereminere sese omnibus, eodemq; & cives, &
hostes suos vincere debere, cogitabit Regius ani-
mus. Deinceps in Regio solio, quo vestis primū
reposita fuerat, collocaberis. Umbra quædam eras

Illud saltem pristini splendoris, atq; signum defun-
cti Regis; nunc verò novo Rege animatum novo
quoq; induetur vigore. Proinde non minor erit ejus
autoritas, dum augustissimo tuo præsidio nititur,
quam, cum Divus Alexander eidem repositus, jura
gentibus redderet. Quemadmodum enim undiq;
jam circumstant Regium solium Proceres, & gratu-
labundi majestatem reverentur, ita perpetuò o-
mnes subditi pròtissimis servitijs sunt adstituri, ac
quæcunq; ex Regio throno mandata dederis, ad e-
adem conficienda, nò pedibus, quam animis parati-
oribus properaturi. Vos saltem, mei Cives Mace-
dones, ne desitis optime, de vestrà observantiâ,
conceptæ fiduciæ, cavete, ac vestro nomine, à me
factam novo Regi sponsonem, si, delissimis obse-
quijs implete. Ita namq; demum florentissimus
suus vigor Macedonum rei contabit, siquam vobis
certò promitto, regiam clementiam, subjectissima
fides vestra, novo semper incitamento augere cer-
tabit. Sed injurius sum in Macedonum pietatem,
dum importunus existo exactor, ad quam paratissi-
mi inclinantur, devotissimæ eorum obedientiæ.
Probe enim novit illa integerrimâ fide, pròpia ve-
neratione, ac paratissimo corporum objectu Re-
gis sui salutem procurare. Proinde nil magis optat,
quam ut certissimum hujus rei testem edere, ac pi-
gnore quodam fidem suam confirmare, homagio-
q; eandem Regi suo obstringere possit. Quod,
quemadmodum decreverit Regia voluntas, matu-
rare

rate, fidemq; civium suorum juratam excipere poterit. Ei, quod solemnem inaugurationis hujus ritum absolvet, jam addetur, Serenissime Rex: & mutato Aridæi nomine, felicioris nominis causa, Philippus appellaberis, hoc fine, ut, dum felicissimi Regis nomine, memoria quoq; ejusdem quotidie renovabitur, & firmissime mentibus imprimetur, simul indies nova erga te devotio excitetur, similemq; & Tu de subditis Tuis fidem, & illi de Tua fortitudine felicitatis successum expectetis. Nil ergo superest, Carissimi Cives, quam ut, quod diu presistis, tacitum votum faustâ acclamatione exprimatis, unoq; omnes ore, in hocce auspiciatissimum votum, mecum erumpatis. Vivat, vivat Macedonum Rex, Philippus, & novo semper vigore resurgat, & cujus Filius Philippi fortunam; cujus frater, Alexandri fortitudinem, regni sui præfides experiatur.

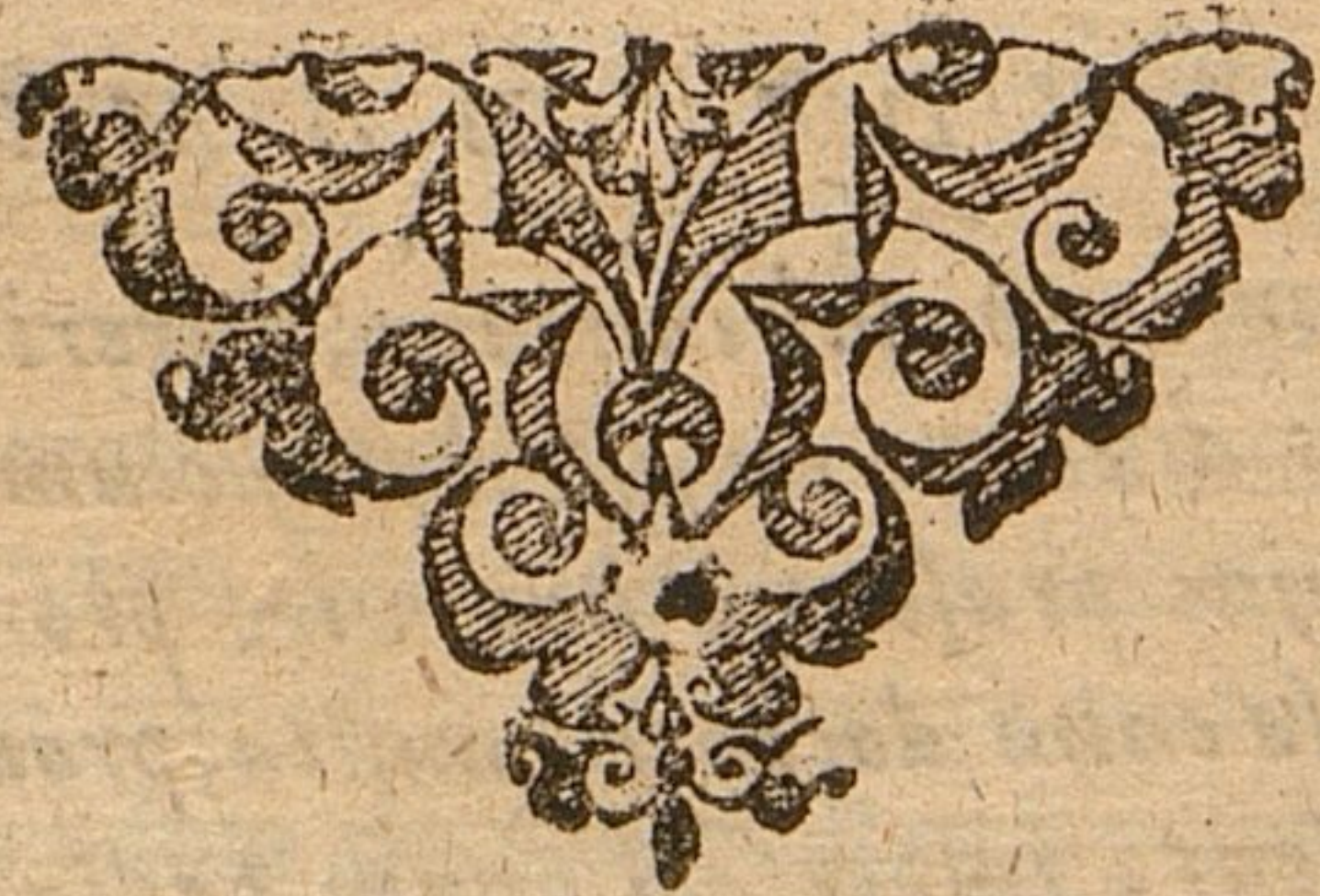
Dixi.

CONCLUSIO.

COLENDI DOMINI:

Non immeritò, sub initium, vereri ipsas bonas literas dixi, ne ex asse beneficium honoratissima hujus presentia hac vice promeretur. Re ipsa enim docente, multa, prout in tyrociniis solent, imperfectionum tedia occurrerunt.

runt. Verum quid agas? Nunquam solidos Elo-
quentia fructus, primus hujus aetatis flos con-
cedet; sed prout in arborum foetibus, non, nisi
iusto tempore, maturitas flori succedit: Ita, si,
Deo volente, maturior hanc excipiat aetas, non
puto, de futuros charissimae patriae nobilissimos
fructus. Quod quidem si, prout in illo
petii, continuo magni affectus tenore, à Domi-
nationibus vestris ulterius promoveatur; nun-
quam ego colendis tam generosis mentibus, quā-
tum Deus permittit, sum defuturus. Illud sal-
tem unā voce orandum est, ut, qui omnium im-
piorum unicus & autor est, & conservator,
nostris etiam seculis, illud patriae regimen conce-
dere clementissimè dignetur, sub quo & Eccle-
siarum, & Scholarum, cum patriae universae sa-
lute publica, constet vigor, quo eò feliciter sin-
guli divino honori, aliorumq; emolu-
mento operari valeamus.

Aug IV A 305

ULB Halle 3
002 699 877

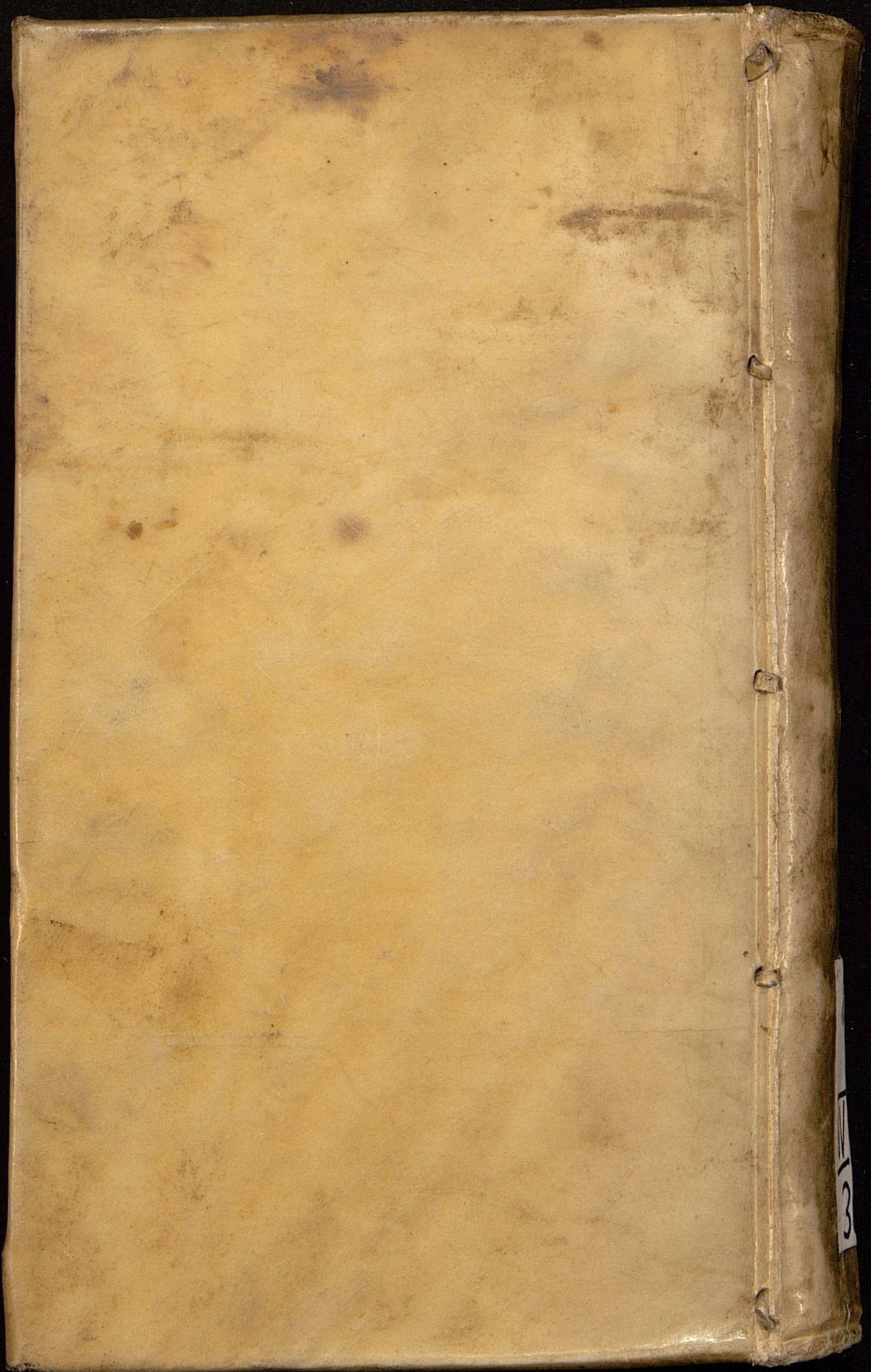
s. b.

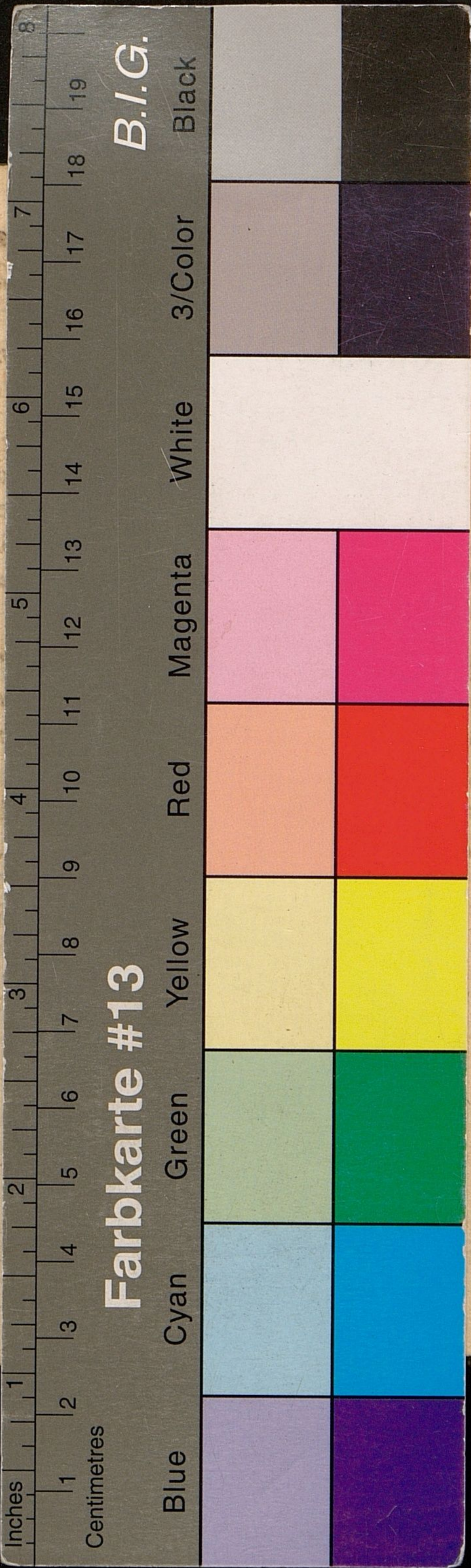
VON

7-11-

CONSULTATIO
CVRTIANA,
SUPER
SVCCessore ALEXANDRI
MAGNI CONSTITUENDO,
SEX ORATIONIBVS EXPRESSA;
AC
PVBLICE PROPOSITA
ACCURANTE

Valentino Thilone.

REGIOMONTI.
Literis Paschalis Mensenij Anno 1643.

